

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَّ اٰلِ مُحَمَّدٍ وَّ عَجِّلْ فَرَجَهُمْ

عربی، زبان قرآن

پایه هفتم

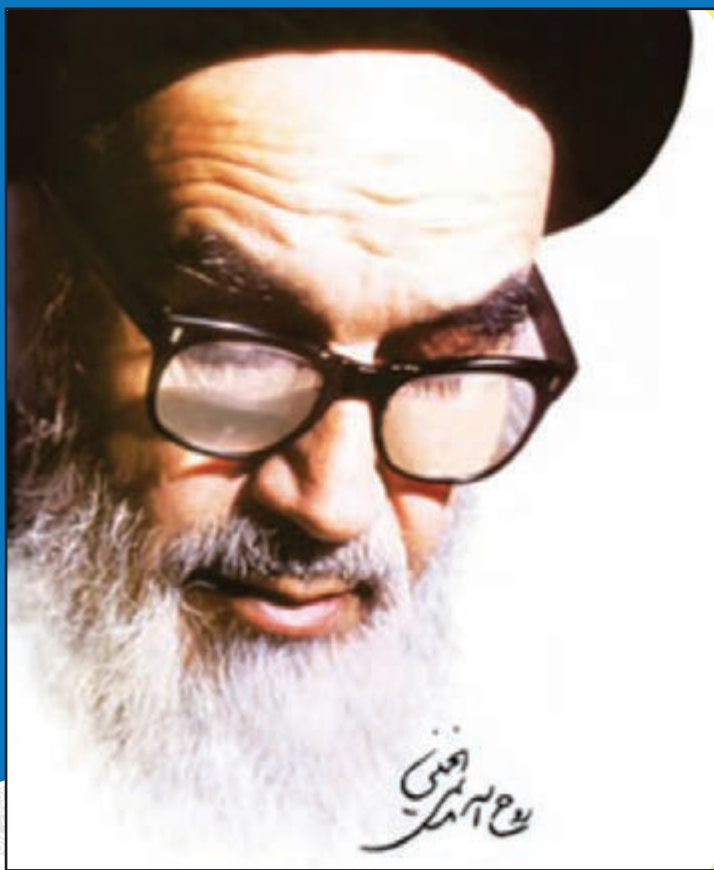
دوره اول متوسطه

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

نام کتاب :	عربی، زبان قرآن - پایه هفتم دوره اول متوسطه - ۷۰۹
پدیدآورنده :	سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف :	دفتر تألیف کتاب‌های درسی عمومی و متوسطه نظری
شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف :	سعید آقابور، عبدالعلی آل‌بویه‌لنگرودی، بانته‌آ امیربائایی، پروین باسغا، احمد برادری، حسن حیدری، علی‌اکبر روشندل، محمد سیفی، هاجر صداقت مهر، سکیته فتاحی‌زاده و غلامحسین کسرای (اعضای شورای برنامه‌ریزی)
مدیریت آماده‌سازی هنری :	عادل انسکیوس، محی‌الدین بهرام محمّدیان، حبیب تقوایی، علی‌جان بزرگی، علی چراغی، اباذر عابجی، حمیدرضا کفّاش، حمید محمّدی، عبدالله یزدانی و فاطمه یوسف‌نژاد (اعضای گروه تألیف) - محمّدکاظم بهنیا (ویراستار)
شناسه افزوده آماده‌سازی :	اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
نشانی سازمان :	احمدرضا امینی (مدیر امور فنی و چاپ) - محمّدمهدی ذبیحی فرد (مدیر هنری) - جواد صفری (طراح گرافیک) - رضوان جهانی فریمانی (صفحه‌آرا) - مریم کیوان (طراح جلد) - محمّدمهدی ذبیحی فرد، محمّد عباسی و حجت‌الله عباسی (عکاسان) - مهدی دشتی، صادق صندوقی و الهام محبوب (تصویرگر) - فاطمه باقری مهر، سیف‌الله بیک‌محمدلیوند، فاطمه صفری ذوالفقاری، فاطمه یزنسکی، یوسف گلی، حمید نابت کلاجهی و سیما لطفی (امور آماده‌سازی)
ناشر :	تهران : خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی) تلفن : ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار : ۸۸۳۰۹۲۶۶، کد پستی : ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹ وبگاه : www.irtextbook.ir و www.chap.sch.ir
جایخانه :	شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران : تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (داروبخش) تلفن : ۴۴۹۸۵۱۶۱-۵، دورنگار : ۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی : ۳۷۵۱۵-۱۳۹
سال انتشار و نوبت چاپ :	شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص» چاپ اول ۱۴۰۵
	شابک ۹۷۸-۹۶۴-۰۵-۳۸۱۰-۴ ISBN 978-964-05-3810-4
	کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت جایی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس‌برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکتیر به هر شکل و نوع بدون کسب مجوز از این سازمان ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

لغت عربی از ماست. لغت عربی لغت اسلام است.

صحیفه امام خمینی (قُدّس سرُّه). جلد ۱۱. صفحه ۲۲۷

الفهرس

٩	(الْحُرُوفُ الْعَرَبِيَّةُ)	الدَّرْسُ الْأَوَّلُ
١٥	(فِي الصَّفِّ)	الدَّرْسُ الثَّانِي
٢٣	(اللُّغَةُ الْجَمِيلَةُ)	الدَّرْسُ الثَّالِثُ
٢٩	(قِيَمَةُ الْعِلْمِ)	الدَّرْسُ الرَّابِعُ
٣٧	(نُورُ الْكَلَامِ)	الدَّرْسُ الْخَامِسُ
٤٣	(التَّفَكُّرُ)	الدَّرْسُ السَّادِسُ
٥٣	(خَيْرُ الْكَلَامِ)	الدَّرْسُ السَّابِعُ
٥٩	(كُنُوزُ الْحِكْمِ)	الدَّرْسُ الثَّامِنُ
٦٧	(كَنْزُ النَّصِيحَةِ)	الدَّرْسُ التَّاسِعُ
٧٣	(الْحِكْمُ النَّافِعُ)	الدَّرْسُ الْعَاشِرُ
٨١	(حِكْمَتَانِ عَدَدِيَّتَانِ)	الدَّرْسُ الْحَادِي عَشَرَ
٨٩	(حِوَارُ بَيْنَ وَلَدَيْنِ)	الدَّرْسُ الثَّانِي عَشَرَ
٩٧	(فِي السُّوقِ)	الدَّرْسُ الثَّالِثَ عَشَرَ
١٠٣	(الْجُمْلَةُ الدَّهْيِيَّةُ)	الدَّرْسُ الرَّابِعَ عَشَرَ
١٠٩	(فِي الْخُدُودِ)	الدَّرْسُ الْخَامِسَ عَشَرَ
١١٧	(الْأُشْرَةُ النَّاجِحَةُ)	الدَّرْسُ السَّادِسَ عَشَرَ
١٢٥	(زِينَةُ الْبَاطِنِ)	الدَّرْسُ السَّابِعَ عَشَرَ
١٣٧	(نَظَرَةٌ إِلَى الْفِعْلِ الْمَاضِي وَ الصَّمَاثِ)	دوره (لِلْمُطَاعَةِ)

برای تدریس این کتاب باید دوره آموزشی ضمن خدمت را گذرانده باشید؛ اگر به هر دلیلی موفق به گذراندن این دوره نشده‌اید؛ لازم است کتاب راهنمای معلم را تهیه کنید.

خدای را سپاس که به ما توفیق داد تا با نگارش این کتاب به نوجوانان کشور عزیزمان، خدمتی فرهنگی کرده باشیم.

این کتاب نخستین کتاب عربی از مجموعه کتاب‌های دوره اول متوسطه می‌باشد که تدوین آن بر اساس تغییر نظام آموزشی صورت گرفته است.

رویکرد راهنمای برنامه درسی عربی «پرورش مهارت‌های زبانی به منظور تقویت فهم متون دینی و کمک به زبان و ادبیات فارسی» است. شیوه کتاب، متن محوری است. انتظار می‌رود دانش‌آموز بتواند در پایان نیمسال اول تحصیلی، برخی عبارات و در پایان نیمسال دوم، متون ساده عربی را درست بخواند و معنای آنها را بفهمد. در این کتاب ۳۴۵ کلمه به کار رفته است که بسیاری از آنها در پایه‌های بعدی تکرار می‌شوند. **روخوانی در کتاب‌های جدید، اهمیت ویژه‌ای دارد. دانش‌آموز باید بتواند درست بخواند و بفهمد تا درست ترجمه کند.**

این کتاب در هفده درس به شرح زیر تنظیم شده است :

درس اول تا پایان درس دهم برای تدریس در نوبت اول و باقی درس‌ها برای نوبت دوم است.

از آنجا که هر درس در یک جلسه تدریس می‌شود، در هر نیمسال چند جلسه برای آزمون‌ها و تمرین و تقویت برخی درس‌ها بر اساس نیاز دانش‌آموزان پیش‌بینی شده است.

🔸 **درس اول:** در این درس دانش‌آموز با حروف الفبای عربی و تلفظ درست حروف و معرفی ساده آشنا می‌شود.

🔸 **درس دوم:** در این درس دانش‌آموز با رویکرد انگیزشی در قالب گفت‌وگوی ساده با برخی کلمات و اصطلاحات پرکاربرد همچون سلام و احوال‌پرسی و خوشامدگویی و برخی اسماء اشاره و کلمات پرسشی آشنا می‌شود.

🔸 **درس سوم:** در این درس دانش‌آموز در قالب گفت‌وگوی با عنوان «اللغة الجميلة» با ضرورت و اهمیت یادگیری زبان عربی آشنا می‌شود.

🔸 **درس چهارم:** داستان کوتاهی دربارهٔ ارزش دانش، زینت بخش آغاز درس می باشد؛ سپس اسم مذکر و اسم مؤنث آموزش داده شده است.

🔸 **درس پنجم:** با چند حدیث دارای اسم مثنی آغاز شده است. آن گاه دانش آموز با اسم اشارهٔ مثنی آشنا می شود.

🔸 **درس ششم:** آغاز درس با سخنان حکمت آمیز زینت یافته، سپس اسم اشارهٔ جمع آموزش داده شده است.

🔸 **درس هفتم:** آغاز درس با سخنان حکمت آمیز می باشد سپس دو کلمهٔ پرسشی «هَلْ» و «أَ» آموزش داده شده اند.

🔸 **درس هشتم:** همانند سه درس پیشین، درس هشتم نیز با چند حدیث آغاز شده است، سپس دانش آموز با کلمهٔ پرسشی «مَنْ» آشنا می شود.

🔸 **درس نهم:** پس از خواندن چند حدیث، کلمهٔ پرسشی «ما» آموزش داده شده است.

🔸 **درس دهم:** دانش آموز پس از خواندن و ترجمهٔ چند حدیث با کلمهٔ پرسشی «آینَ» آشنا می شود.

🔸 **درس یازدهم:** این درس، آغاز نیمسال دوم است. از آنجا که هدف آموزشی این درس کلمهٔ پرسشی «کَمْ» است؛ لذا دو حدیث برای آغاز درس برگزیده شده اند که دارای عدد هستند. همچنین عددهای اصلی یک تا دوازده آموزش داده شده اند.

🔸 **درس دوازدهم:** دانش آموز در این درس با کلمات و اصطلاحات مهم و پرکاربرد در گفت وگوهای روزانه آشنا می شود.

🔸 **درس سیزدهم:** درس با مکالمه ای در «بازار» آغاز می شود. فعل ماضی اوّل و دوم شخص مفرد در متن و تمرینات درس آموزش داده می شود. هدف این نیست که صرفاً دانش آموز بتواند فعل ماضی بسازد؛ بلکه هدف این است که بتواند درست بخواند و درست ترجمه کند.

🔸 **درس چهاردهم:** متن درس، گفت وگویی کوتاه میان مادر و پسر همراه جملات حکیمانه است. ساختار درس نیز فعل ماضی سوم شخص مفرد است. همانند درس سیزدهم در این درس و دروس بعد، ساخت فعل ماضی، صرف کردن، تبدیل فعلی از مفرد به جمع یا حالات دیگر تبدیل کردن از اهداف آموزشی نیست.

🔸 **درس پانزدهم:** متن درس گفت وگویی تلفنی میان مادر بزرگ و نوه اش است. فعل ماضی اوّل شخص جمع، به عنوان ساختاری جدید در متن درس و در تمرینات گنجانده شده است. همچنین ماضی منفی نیز در این درس آموزش داده می شود.

🔸 **درس شانزدهم:** متن درس دربارهٔ یک خانوادهٔ روستایی موفق است. فعل ماضی دوم شخص جمع، ساختار درس شانزدهم است.

🔸 **درس هفدهم:** اکنون دانش آموز به اندازهٔ کافی با کلمه و ساختار زبان عربی آشنا شده است، وقت آن است که با خواندن یک داستان، در این درس و یک گفت وگو در راهپیمایی اربعین آموخته هایش را بیازماید. در این درس، فعل ماضی سوم شخص جمع، آموزش داده می شود و طی پنج درس کل ساختار ضمیر و فعل ماضی، آموزش داده شده است. همان گونه که یادآوری شد، هدف این کتاب این نیست که

دانش‌آموز، فعل ماضی بسازد؛ بلکه هدف این است که فعل ماضی یا هر کلمه دیگری را درون جمله و با کمک قرائن بشناسد و ترجمه کند؛ مثلاً دانستن ترجمه «شَرَبُوا» بیرون از جمله سخت است؛ اما ترجمه آن در جمله «هُؤُلَاءِ الْأَوْلَادُ شَرَبُوا مَاءً بارداً.» به کمک اجزای دیگر جمله آسان و لذت‌بخش است و هدف در آموزش و ارزشیابی این است که دانش‌آموز از کتاب لذت ببرد.

مهم‌ترین توصیه‌ها درباره شیوه تدریس و ارزشیابی این کتاب:

۱ آنچه باید سرلوحه کار معلم قرار گیرد این است که دانش‌آموز در آغاز راه یادگیری زبان عربی می‌باشد. لازم است به مطالبی که در کتاب آمده است بسنده کند و مطلب اضافه‌ای به او آموزش ندهد؛ زیرا آنچه را او باید بیاموزد به تدریج و طی سال‌های آینده فرا خواهد گرفت.

۲ کار عملی در این کتاب تهیه انواع کاردستی نیست؛ بلکه کارهایی مانند مکالمه، نمایش، سرود، ترجمه تصویری و داستان‌نویسی است، یعنی دانش‌آموز باید آموخته‌هایش را در قالب سخن گفتن یا نوشتن ارائه کند.

۳ از طرح سؤالاتی در زمینه «ترجمه فارسی به عربی» خودداری شود؛ زیرا از اهداف کتاب نیست. دانش‌آموز باید بتواند جمله عربی را بخواند و ترجمه کند و البته قدرت تشخیص نیز داشته باشد. در کتاب از او «ساختن جمله عربی» خواسته نمی‌شود (در بخش مکالمه، یعنی پاسخگویی به کلمات پرسشی این استثنا وجود دارد؛ زیرا در مکالمه باید بتواند پاسخ کوتاه دهد که انتظار در حد یک یا نهایتاً دو کلمه است و در این بخش، نظر به لزوم سرعت عمل در پاسخگویی، رعایت دقیق ظرافت‌های دستوری مد نظر نیست).

۴ رونویسی بخش‌های کتاب در هیچ‌یک از سه کتاب عربی دوره اول متوسطه لازم نیست.

۵ در بسیاری از جاهای کتاب، جای کافی برای نوشتن ترجمه و حل تمرین نهاده شده تا نیازی به دفتر تمرین نباشد. هر چند استفاده از کتاب کار در آموزش عربی مناسب است؛ اما تجربه نشان داده است که اغلب کتاب‌های کار، نه تنها موجب تسهیل آموزش نمی‌شوند؛ بلکه مسیر آموزش را منحرف می‌کنند. لذا دفتر تألیف استفاده از کتاب کار را توصیه نمی‌کند.

۶ هرچند بخش «تمرین برای خانه» برای کار در کلاس نیست؛ اما اگر دبیر وقت داشته باشد و صلاح بداند، می‌تواند از دانش‌آموزان بخواهد که آن را در کلاس حل کنند سپس دبیر رفع اشکال کند. از این بخش در امتحان سؤال طرح می‌شود.

در پایان، برای همه همکاران آرزوی موفقیت داریم.

اَلْسَّلَامُ عَلَیْكُمْ.
أَهْلًا بِكُمْ فِي الصَّفِّ السَّابِعِ.
دَرْسُ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ

الدَّرْسُ الْأَوَّلُ

الْحُرُوفُ الْعَرَبِيَّةُ

اَلْمُعْجَم: واژه نامه

پدر	أَب
پدرم	أَبِي (أَب + ي)
دوست دارم	أُحِبُّ
مادر	أُمُّ
مادرم	أُمِّي
من	أَنَا
این [آقا]	هَذَا
این [خانم]	هَذِهِ

إِسْتَمِعْ وَ اقْرَأْ. (گوش کن و بخوان).

ت ت
توت

ب ب
بُلبُل

أ
أطفال

ح ح
حُرُوف

ج ج
جَزِيرَة

ث ث
ثُرَيَّا

ذ ذ
ذِهْن

د د
دُعَاء

خ خ
خَيَّاط

س س
سَجْدَة

ز
زَائِر

ر
رُكُوع

ض ض
ضَعْف

ص ص
صُنْدُوق

ش ش
شَهِيد

ع ع ع
عَسَل

ظ
ظَهَر

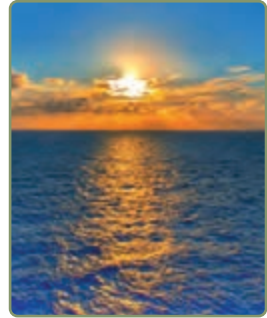
ط
طَبِيب

ق ق
قَلَم

ف ف
فِيل

غ غ غ غ
غُرُوب

م م
مُعَلِّم

ل ل
لِبَاس

ك ك
كِتَاب

ي ي
يَتِيم

و
وَطَن

ه ه ه ه
هُدْهْد

ن ن
نَهْر

الحوار (گفت وگو):

أَنَا أَحْمَدُ.

هَذَا أَبِي.

أَنَا أَحِبُّ أَبِي.

أَنَا زَهْرَاءُ.

هَذِهِ أُمِّي.

أَنَا أَحِبُّ أُمِّي.

التمارين

١ التمرين الأول:

اكْمِلِ الْفَرَاغَ. (جای خالی را پر کن.)

أَنَا احمد هستم.

هَذَا پدرم است.

..... أَحِبُّ مَنْ من

..... زَهْرَاءُ مَنْ من

..... أُمِّي این است.

أَنَا أُمِّي مادرم را دوست دارم.

٢ التمرين الثاني:

أَجْرِ الْحِوَارَ مَعَ زَمِيلِكَ فِي الصَّفِّ. (گفت وگوی درس را با هم کلاسی ات در کلاس اجرا کن.)

الدَّرْسُ الثَّانِي

فِي الصَّفِّ

اُسْتَاذ	استاد	شَجَرَة	درخت
اِسْمُكَ (اِسْم + ك)	نامِ تو	صَفّ	کلاس
اِسْمِي (اِسْم + ي)	نامِ من	طالِب طالِبَة (طالِب + ة)	دانشجو یا دانش‌آموزِ پسر دانشجو یا دانش‌آموزِ دختر
اَهْلًا بِكُمْ	خوش آمدید	طَبِيب	پزشک
بِنْت	دختر	عُرْفَة	اُتاق
تِلْمِيز	دانش‌آموز	فِي	در، داخلِ ...
تَلَامِيز	دانش‌آموزان	كَيْفَ؟	چطور؟
حَقِيبَة	کیف، چمدان	لُغَة	زبان
دَخَلَ	داخل شد	مَا	چه؟ چیست؟
		مُبْتَسِمًا	با تبسّم، با لبخند
		مَنْ؟	چه کسی؟
		وَلَد	پسر، فرزند
		هَلْ؟	آیا؟

إِسْتَمِعْ وَاقْرَأْ. (گوش کن و بخوان).

فِي الصَّفِّ

دَخَلَ مُعَلِّمُ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ فِي الصَّفِّ مُبْتَسِمًا.

الْمُعَلِّمُ: السَّلَامُ عَلَيْكُمْ.

التَّلَامِيذُ: وَ عَلَيْكُمُ السَّلَامُ يَا أَسْتَاذُ.

الْمُعَلِّمُ: أَنَا مُعَلِّمُ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ. إِسْمِي مُحَمَّدٌ إِسْلَامِي.

التَّلَامِيذُ: أَهْلًا بِكُمْ يَا أَسْتَاذُ.

الْتَّمَارِينَ

١. الْتَّمَارِينَ الْأَوَّلُ:

أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ الْآتِيَةِ. (به پرسش‌های زیر، پاسخ بده).

١. مَا اسْمُكَ؟

٢. مَا اسْمُ الْمُعَلِّمِ؟

۳. مَنْ دَخَلَ فِي الصَّفِّ؟

۴. كَيْفَ دَخَلَ الْمُعَلِّمُ الصَّفَّ؟

۵. هَلْ هُوَ مُعَلِّمُ اللُّغَةِ الْفَارْسِيَّةِ؟

۲ التَّمْرِينُ الثَّانِي:

أَجْرِ الْحِوَارَ مَعَ زَمِيلِكَ فِي الصَّفِّ. (گفت وگو را با هم کلاسی خود در کلاس اجرا کن.)

۳ التَّمْرِينُ الثَّالِثُ:

اقْرَأِ الْجُمْلَةَ التَّالِيَةَ. (جمله های زیر را بخوان.)

هَذَا دَفْتَرٌ.

هَذَا قَلَمٌ.

هَذَا كِتَابٌ.

هَذَا طَالِبٌ.

هَذَا مُعَلِّمٌ.

هَذَا رَجُلٌ.

هَذَا وَلَدٌ.

هَذَا مُدِيرٌ.

هَذَا طَبِيبٌ.

هَذَا حَمِيدٌ.

هَذَا تَلْمِيزٌ.

هَذَا صَفٌّ.

٤ التَّمَرِينُ الرَّابِعُ:

اِسْتَمِعْ ثُمَّ اقْرَأ الْجُمْلَةَ التَّالِيَةَ. (گوش کن؛ سپس جمله‌های زیر را بخوان.)

هَذِهِ طَبِيبَةٌ.

هَذِهِ طَالِبَةٌ.

هَذِهِ مُعَلِّمَةٌ.

هَذِهِ بِنْتُ.

هَذِهِ مَرِيَمَ.

هَذِهِ مُدِيرَةٌ.

هَذِهِ أُمِّي.

هَذِهِ شَجَرَةٌ.

هَذِهِ تَلْمِيذَةٌ.

هَذِهِ حَقِيْبَةٌ.

هَذِهِ غُرْفَةٌ.

تمرین برای خانه

الف. نام هر تصویر چیست؟

جَزیره نَهر صَف

طَیِّب مُدیر أُسْتَاذ

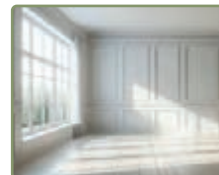
وَلَد بِنْت رَجُل

تَلَامِیْذ تَلْمِیْذَة تَلْمِیْذ

حَقِیْقَة شَجَرَة هُدْهَد

عُرْفَة لُغَة طَالِبَة

کِتَاب حَقِیْقَة صُنْدُوق

ب. کدام گزینه، مناسب کلمه داده شده است؟

۱. اِسْمٌ وَلَدٌ: زَيْنَب ● زَهْرَاءُ ● مَرِيَمَ ● نَاصِرَ ●
۲. اِسْمٌ بِنْتٍ: حَامِدَ ● مَحْمُودَ ● أَحْمَدَ ● حَمِيدَةَ ●
۳. اِسْمٌ شَجَرَةٍ: عَسَلَ ● زَيْتُونَ ● فِيلَ ● أَطْفَالَ ●
۴. لُغَةُ الْقُرْآنِ: الْفَارِسِيَّةَ ● الْعَرَبِيَّةَ ● الْكُرْدِيَّةَ ● الْتُرْكِيَّةَ ●
۵. غُرْفَةُ الْمَدْرَسَةِ: تَلْمِيزَ ● مُدِيرَ ● صَفَّ ● مُعَلِّمَ ●

ج. با حروفِ پراکنده، یک کلمه معنادار بسازید.

۱. هَ بَ يَ قَ حَ (کیف، چمدان) _____
۲. مَ ذَ يَ لَ تَ اَ (دانش‌آموزان) _____
۳. يَ طَ بَ بَ (پزشک) _____
۴. مُ تَ سَ بَ مَ (تبسم‌کننده) _____

الدَّرْسُ الثَّالِثُ

اللُّغَةُ الْجَمِيلَةُ

سخت	صَعْب	آفرین بر شما	أَحْسَنْتُمْ
صندلی «جمع: کراسی»	كُرْسِيّ	جمعِ دُعاء	أَدْعِيَّة
برای برای فهمیدن	لِ لِفَهْمٍ	عزیزانم	أَعِزَّائِي
		برتر، برترین	أَفْضَل
برای اینکه آن	لِأَنَّهَا	که	الَّتِي
چرا؟	لِمَاذَا؟	انگلیسی	الْإِنْجِلِيزِيَّة
همراه	مَعَ	سخن گفتن	تَكَلُّم
درآمیخته	مَمْزُوج	بسیار	جِدًّا
سخن‌گویان	نَاطِقِينَ	زیبا	جَمِيل
یاد می‌گیریم	نَتَعَلَّمُ	آسان	سَهْل

إِسْتَمِعْ وَ اقْرَأْ. (گوش کن و بخوان).

اللُّغَةُ الْجَمِيلَةُ

الْمُعَلِّمُ: ... أَعِزَّائِي، لِمَاذَا نَتَعَلَّمُ اللُّغَةَ الْعَرَبِيَّةَ؟

حَسَنٌ: لِتَتَكَلَّمُ مَعَ النَّاطِقِينَ بِالْعَرَبِيَّةِ.

أَحْمَدُ: لِفَهْمِ الْقُرْآنِ وَ الْأَحَادِيثِ وَ الْأَدْعِيَةِ.

صَادِقُ: لِفَهْمِ اللُّغَةِ الْفَارْسِيَّةِ بِشَكْلِ أَفْضَلٍ؛ لِأَنَّهَا مَمْزُوجَةٌ بِالْكَلِمَاتِ الْعَرَبِيَّةِ.

الْمُعَلِّمُ: أَحْسَنْتُمْ. صَحِيحُ أَعِزَّائِي، اللُّغَةُ الْعَرَبِيَّةُ سَهْلَةٌ وَ جَمِيلَةٌ جِدًّا.

الْتَّمَارِين

١ التَّمْرِينُ الْأَوَّلُ:

أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ الْآتِيَةِ. (به پرسش‌های زیر پاسخ بده.)

١. هَلِ اللُّغَةُ الْعَرَبِيَّةُ سَهْلَةٌ؟

نَعَمْ؛ هَذِهِ اللُّغَةُ سَهْلَةٌ. ☐

لا؛ هَذِهِ اللُّغَةُ صَعْبَةٌ. ☐

٢. هَلِ اللُّغَةُ الْإِنْجِلِيزِيَّةُ صَعْبَةٌ؟

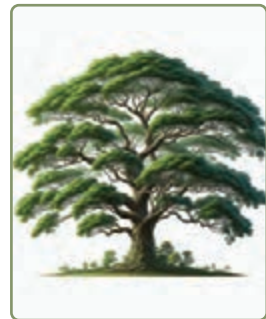
٣. لِمَاذَا نَتَعَلَّمُ اللُّغَةَ الْعَرَبِيَّةَ؟

٢ التَّمْرِينُ الثَّانِي:

أَكْمِلِ الْفَرَاغَ كَمَا فِي الْمِثَالِ. (جای خالی را مانند مثال کامل کن.)

شَجَرَةٌ - طَبِيبَةٌ - شَهِيدَةٌ - بِنْتُ - مُعَلِّمَةٌ - حَقِيبَةٌ - فَاطِمَةُ - مُدِيرَةٌ - سَعِيدَةٌ - نَرَجِسَ -

عُرْفَةٌ - تَلْمِيزَةٌ - طَالِبَةٌ

هَذِهِ شَجَرَةٌ.

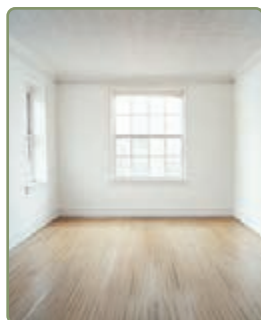
دانشجو

.....

دانش آموز

.....

.....

لرچیس

.....

.....

.....

شهریة

.....

فاطمة

.....

.....

۳ التَّمْرِينُ الثَّالِثُ:

أَكْمِلِ الْفَرَاغَ كَمَا فِي الْمِثَالِ. (مانند مثال جای خالی را پر کن.)

هَذَا نَجَّارٌ.^۱

.....

هَذَا مُعَلِّمٌ.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

۱. برخی از کلمه‌ها در زبان فارسی و عربی یکسان هستند؛ مانند: نجَّار، نهر، سطل، صیَّاد و

الدَّرْسُ الرَّابِعُ

قِيَمَةُ الْعِلْمِ

اِبْن	پسر	فَرِيضَة	واجب دینی
أَحْسَنْتَ	آفرین بر تو، کار خوبی کردی	عَلَى	بَر، روی...
إِلَى	به، به سوی ، تا	قَالَ	گفت
إِنَّ إِنَّكَ	همانا، قطعاً قطعاً تو	قَمَر	ماه
أَهْلًا بِكَ / بِكِ	خوش آمدی	كَبِير	بزرگ
أَيْضًا	همچنین	كَثِير	بسیار
أَيْنَ؟	کجا؟	كُلُّ شَيْءٍ	هر چیزی
بِعِلْمِهِ	با علمش	لَوْحَة	تابلو
تُحِبُّ	دوست داری	مُسْلِم	مسلمان
تِلْكَ	آن (مؤنث)	الْمَرْأَة ، اِمْرَأَة نِساء	زن زنان
جَبَل	کوه	مَكْتَبَة	کتابخانه
ذَلِكَ	آن (مذکر)	نَاجِح	موفق
ذَهَبَتْ	رفت	وَلَدِي	پسرم، فرزندم
ذَهَبْتُ	رفتم	هُوَ	او (مذکر)
شُكْرًا لَكَ / لِكِ	از تو سپاسگزارم	هِيَ	او (مؤنث)
ضَيْف	میهمان «جمع: ضُیُوف»	يَا	ای
		يُحِبُّ	دوست دارد

قِيَمَةُ الْعِلْمِ

أَب: أَيْنَ ذَهَبْتَ؟

الابن: ذَهَبْتُ إِلَى الْمَكْتَبَةِ.

أَب: أَحَسَنْتَ يَا عَزِيزِي.

الْحَمْدُ لِلَّهِ، إِنَّكَ تُحِبُّ الْكِتَابَ وَالْمَكْتَبَةَ.

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ طَالِبَ الْعِلْمِ كَثِيرًا.

قَالَ النَّبِيُّ ﷺ:

«طَلَبُ الْعِلْمِ فَرِيضَةٌ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ».

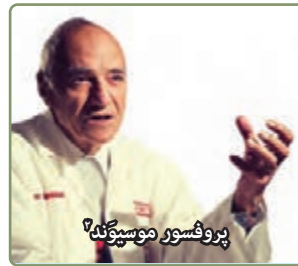

هَذَا هَذِهِ ذَلِكَ تِلْكَ

هَذِهِ الْمَرَأَةُ، طَبِيبَةٌ.

هَذِهِ الطَّبِيبَةُ، نَاجِحَةٌ.

هَذَا الرَّجُلُ، طَبِيبٌ.

هَذَا الطَّبِيبُ، نَاجِحٌ.

۱. قِيَمَةُ: ارزش، قِيَمَت.

۲. پَزْشَكِ اِیرَانِی و مَخْتَرَعِ اَوَّلینِ قَلْبِ مَصْنُوعِی جِهَان.

۳. پَزْشَكِ اِیرَانِی و پَرُوهْشْگَرِ انْسْتِیتُو پَاسْتُورِ اِیرَان و سَازَنْدَهُ نَوْعی وَاکْسَن.

تِلْكَ الْمَرْأَةُ، شَاعِرَةٌ.
تِلْكَ الشَّاعِرَةُ، بَرَوِينُ.

ذَلِكَ الرَّجُلُ، شَاعِرٌ.
ذَلِكَ الشَّاعِرُ، سَعْدِيٌّ.

هَذِهِ الشَّجَرَةُ، جَمِيلَةٌ.

هَذَا الصَّفُّ، كَبِيرٌ.

تِلْكَ اللُّوْحَةُ، جَمِيلَةٌ.

ذَلِكَ الْجَبَلُ، مُرْتَفِعٌ.

۱. هر اسمی در عربی، یا **مذکر** است، یا **مؤنث**. مذکر مانند «حمید»، «رَجُل»، «وَلَد» و «جَبَل». مؤنث مانند «حميدة»، «**امْرَأَة**»، «بنت» و «شَجَرَة».

۲. علامت اصلی اسم مؤنث «ة، ة» است؛ مانند: طالِبَة و شاعِرَة. اما مذکر نشانه ندارد و با توجه به معنا می‌توان آن را شناخت؛ مانند: طالب.

هَذَا طَالِبٌ.

هَذِهِ طَالِبَةٌ.

۳. «هَذَا» و «ذَلِكَ» اسم اشاره برای مذکر و «هَذِهِ» و «تِلْكَ» اسم اشاره برای مؤنث‌اند.

۴. «هَذَا» و «هَذِهِ» برای اشاره به نزدیک و «ذَلِكَ» و «تِلْكَ» برای اشاره به دور است.

۵. اسم‌هایی مثل «جَزِيرَة» و «لَوْحَة» چون علامت «ة» دارند؛ مؤنث به شمار می‌آیند.

۶. اسم‌هایی مانند «جَبَل» و «صَف» نیز مذکر به شمار می‌آیند.

الْتَّمَارِين

١ التَّمْرِينُ الْأَوَّلُ:

متن زیر را به فارسی ترجمه کنید؛ سپس زیر اسم‌های اشاره خط بکشید.

الْأُمُّ: السَّلَامُ عَلَيْكَ. أَهْلًا بِكَ.

الْصِّيفُ: وَ عَلَيْكَ السَّلَامُ. شُكْرًا لَكَ.

الْأُمُّ: هَذَا وَلَدِي سَعِيدٌ.

هُوَ طَالِبٌ نَاجِحٌ.

هُوَ فِي الصَّفِّ الْأَوَّلِ.

هَذِهِ بِنْتِي سَعِيدَةُ.

هِيَ طَالِبَةٌ نَاجِحَةٌ أَيْضًا.

٢ التَّمْرِينُ الثَّانِي:

با کلمات زیر، جاهای خالی را پر کنید.

جَبَلٌ - شَجَرَةٌ - وَلَدٌ - بِنْتُ - صَفٌّ - قَرِيبَةٌ

سرو ابرکوه

تِلْكَ مُرْتَفَعَةٌ.

هَذِهِ نَاجِحَةٌ.

هَذَا جَمِيلٌ.

ذَلِكَ كَبِيرٌ.

تمرین برای خانه

الف. ترجمه کنید.

«طَلَبُ الْعِلْمِ فَرِيضَةٌ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ».

ب. هر کلمه را به معنای فارسی آن وصل کنید.

همانا تو	إِلَى	میهمان	أَيْضاً
اتاق	إِنَّكَ	همچنین	ضَيْفٌ
به، به سوی، تا	عُرْفَةٌ	دوست داری	لَوْحَةٌ
رفتی	شُكْرًا	دوست دارد	نَاجِحٌ
رفتم	دَهَبَتْ	تابلو	يُحِبُّ
سپاسگزارم	دَهَبْتُ	موفق	تُحِبُّ
		هر چیزی	كُلُّ شَيْءٍ

کلمات زیر را با دقت بخوانید.

لام خوانا

الْقَمَرُ أَلَوَدَ الْعِلْمَ الْمَدْرَسَةَ الْجَمِيلَ الْبِنْتَ الْفَرِيضَةَ الْكَبِيرَ

لام ناخوانا

الشَّمْسُ النَّاجِحَ الرَّجُلَ الصَّفَّ الطَّيِّبَ السُّؤَالَ اللَّوْحَةَ الدَّرْسَ

الْحُرُوفُ الشَّمْسِيَّةُ

ش ن ل ز ر د س ت ط ث ص ذ ض ظ

الشَّمْسُ خوانده می شود اَشَّمْسُ

الْحُرُوفُ الْقَمَرِيَّةُ

خ و ف ح ق ك ج ي ب أ غ ع م ه

الْقَمَرُ

الدَّرْسُ الْخَامِسُ

نورُ الْكَلَامِ

اَمَان	امنیت	مَسْرُور	خوشحال
اَلْمَرْء (اِمْرَأ)	انسان، مرد	مُتَحَبِّبَة	با حجاب
خَشَب	چوب «جمع: اَخْشَاب» خَشِیَّة: چوبی	مَجْهُولَة	ناشناخته
خَيْر	بهتر، بهترین، خوبی خَيْرٌ مِنْ: بهتر است از	مِنْ	از
دَهْر	روزگار	نَافِذَة	پنجره «جمع: نَوَافِذ»
دَهَب	طلا	وَرْد، وَرْدَة	گل
عَلَيْكَ	بر تو، به زیانِ تو	ه ه ه	ش، - او، - آن دَهَبِه: طلایش
فَخْر	افتخار	هَاتَانِ	این دو، این ها (اشاره به دو اسم مؤنث)
كَلَام	سخن	هَذَانِ	این دو، این ها (اشاره به دو اسم مذکر)
لَكَ	ت، - تو لَكَ: برایت، به سودِ تو	هُمَا	ایشان، آن دو، آنان «مثنای مذکر و مثنای مؤنث»
		يَوْم	روز «جمع: أَيَّام»

نورُ الكلام

١. نِعْمَتَانِ مَجْهُولَتَانِ، الصَّحَّةُ وَالْأَمَانُ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ.

٢. أَدَبُ الْمَرْءِ، خَيْرٌ مِنْ ذَهَبِهِ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ.

٣. الدَّهْرُ يَوْمَانِ؛ يَوْمٌ لَكَ وَيَوْمٌ عَلَيْكَ. الْإِمَامُ عَلِيُّ ع.

هاتان

هذان

(اين دو دختر/خانم)

هَاتَانِ بِنْتَانِ.

هَاتَانِ الْبِنْتَانِ، نَظِيفَتَانِ.
هُمَا سَعِيدَةٌ وَ حَمِيدَةٌ.

(اين دو پسر/آقا)

هَذَانِ وَلَدَانِ.

هَذَانِ الْوَلَدَانِ، نَظِيفَانِ.
هُمَا سَعِيدٌ وَ حَمِيدٌ.

هاتانِ وَرْدَتانِ.
هاتانِ الْوَرْدَتانِ، جَمِیلَتانِ.

هَٰذَانِ کُرْسِیَّانِ.
هَٰذَانِ الْکُرْسِیَّانِ، خَشِیَّانِ.

۱. اسم مفرد برای یک نفر یا یک چیز و اسم مثنی برای دو نفر یا دو چیز به کار می‌رود؛ مانند وَلَد (یک پسر)، بَنَت (یک دختر)، وَلَدَانِ (دو پسر)، بَنَتَانِ (دو دختر).
۲. اسم مثنی دو علامت دارد: «انِ» و «-َیْنِ»؛ مانند:
دو پسر دانش آموز (طَالِبَانِ، طَالِبَیْنِ)، دو دختر دانش آموز (طَالِبَتَانِ و طَالِبَتَیْنِ)
۳. «هَٰذَانِ» اسم اشاره برای مثنای مذکر و «هَاتَانِ» اسم اشاره برای مثنای مؤنث هستند؛ مانند: هَٰذَانِ کِتَابَانِ. (این‌ها دو کتاب‌اند).
هَاتَانِ صُورَتَانِ. (این‌ها دو تصویرند).

برای مطالعه

نام این علامت‌ها را به خاطر بسپارید.

فَتْحَه - کَسْرَه - ضَمَّة - سَکُون - تَنْوِین

با کلمات داده شده، جاهای خالی را پُر کنید؛ سپس جمله‌ها را ترجمه کنید.

(وَلَدٌ - وَلَدَانِ - بِنْتُ - بَنَتَانِ)

هَاتَانِ، مُتَحَجَّبَتَانِ.
هُمَا فَرِيدَةٌ وَ حَمِيدَةٌ.

هَذِهِ، مُتَحَجَّجَةٌ.
هِيَ سَعِيدَةٌ.

هَذَا، مُؤَدِّبٌ.
هُوَ سَعِيدٌ.

هَذَانِ، مُؤَدِّبَانِ.
هُمَا فَرِيدٌ وَ حَمِيدٌ.

٢ التَّعْمِرينُ الثَّانِي:

در جای خالی گزینۀ مناسب به کار ببرید.

١. هاتانِ، مَسْرُورَتانِ. ☐ الرَّجُلُ ☐ الْمَرْأَتانِ
٢. الْجَزِيرَةُ، مَجْهُولَةٌ. ☐ ذَلِكَ ☐ تِلْكَ
٣. هُذَانِ، مُرْتَفِعَانِ. ☐ الْجَبَلانِ ☐ الْوَرْدَةُ
٤. النَّافِذَةُ، خَشْبِيَّةٌ. ☐ هَذَا ☐ هَذِهِ
٥. ذَلِكَ، نَظِيفٌ. ☐ الطَّالِبَةُ ☐ الطَّالِبُ
٦. هَذِهِ، كَبِيرَةٌ. ☐ الْمَدْرَسَةُ ☐ الْمَسْجِدانِ

٣ التَّعْمِرينُ الثَّالِثُ:

ترجمه کنید.

١. قِيَمَةُ الْإِنْسَانِ، بِالْعِلْمِ وَ الْإِيمَانِ.

٢. فِي هَذَا الصَّفِّ، نَافِذَتَانِ جَمِيلَتَانِ.

٣. أَلَوْلَدُ الصَّالِحِ، فَخْرٌ لِلْوَالِدَيْنِ.

٤. كَلَامُ الْوَالِدَيْنِ مِنَ الذَّهَبِ.

٥. هَاتَانِ الشَّجَرَتَانِ جَمِيلَتَانِ.

٦. هُذَانِ الصَّقَّانِ، كَبِيرَانِ.

الدَّرْسُ السَّادِسُ

التَّفَكُّرُ

دشمنی کردن	عَدَاوَة	شما «جمع مذکر»	أَنْتُمْ
نزد، کنار	عِنْدَ	آنان	أُولَئِكَ
برنده	فَائِز	نشسته	جَالِس
کشاورز	فَلَّاح	نادانی	جَهْل
بزرگان، جمع «کبیر»	کِبَار	سنگ «جمع: أَحجار»	حَجَر
گنج «جمع: کُنوز»	کَنْز	باغ «جمع: حَدائق»	حَدِيقَة
بازیکن	لَاعِب	طلایی	ذَهَبِي
کلید «جمع: مَفاتيح»	مِفْتَاح	مرد «جمع: رِجال»	رَجُل
ما	نَحْنُ	هفتاد	سَبْعِينَ
کنده کاری کالَنقش: مانند کنده کاری	نَقْش	سال «جمع: سَنوات»	سَنَة
ایستاده	وَاقِف	بردبار	صَابِر
ش، ـ او، ـ آن	ـها	دوستی	صَدَاقَة
اینان، این‌ها	هُؤُلَاءِ	خُردسالی، کوچکی	صِغَر
ایشان، آنان «جمع مذکر»	هُم	عکس	صَوْرَة
ایشان، آنان «جمع مؤنث»	هُنَّ	پندها، جمع «عِبَرَة»	عِبَر

التَّفَكُّرُ

١. تَفَكَّرْ سَاعَةً خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ سَبْعِينَ سَنَةً. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

٢. عَدَاوَةُ الْعَاقِلِ خَيْرٌ مِنْ صَدَاقَةِ الْجَاهِلِ. الْإِمَامُ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ

٣. اَلْعِلْمُ فِي الصَّغَرِ كَالنَّفْسِ فِي الْحَجَرِ. الْإِمَامُ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ

أُولَئِكَ

هَؤُلَاءِ

أُولَئِكَ، نِسَاءٌ صَابِرَاتٌ.
أُولَئِكَ النِّسَاءُ، صَابِرَاتٌ.
هُنَّ نَاجِحَاتٌ.

أُولَئِكَ، رِجَالٌ صَابِرُونَ.
أُولَئِكَ الرِّجَالُ، صَابِرُونَ.
هُمْ نَاجِحُونَ.

هُؤْلَاءِ، إِيْرَانِيَّاتٍ.
هَٰذِهِ، صُورَةُ اللَّاعِبَاتِ الْإِيْرَانِيَّاتِ.
هُؤْلَاءِ اللَّاعِبَاتُ، فَائِزَاتٌ.

هُؤْلَاءِ، إِيْرَانِيَّوْنَ.
هَٰذِهِ، صُورَةُ اللَّاعِبِيْنَ الْإِيْرَانِيَّيْنَ.
هُؤْلَاءِ اللَّاعِبُوْنَ، فَائِزُوْنَ.

۱. «هُؤْلَاءِ» و «أُولَٰئِكَ» در اشاره به جمع مذکر و مؤنث مشترک هستند.

۲. اسمِ مذکر با «وَنَ» یا «يَنَ» جمع بسته و «جمع مذکر سالم» نامیده می‌شود؛
مثال: مُعَلِّمُونَ، مُعَلِّمِينَ

۳. اسمِ مؤنث با «ات» جمع بسته و «جمع مؤنث سالم» نامیده می‌شود؛ مثال:
مُعَلِّمَات

۴. جمعِ برخی اسم‌ها، «مُكْسَّر» است، یعنی علامت‌هایی که نوشتیم به آنها اضافه نمی‌شود؛ ولی با تغییر حروف یا حرکت آنها معنای جمع را می‌رساند؛
مانند:

كِتَاب ← كُتُب قِصَّة ← قِصَص

طِفْل ← أَطْفَال رَجُل ← رِجَال

عِلْم ← عُلُوم كَبِير ← كِبَار

مِفْتَاح ← مَفَاتِيح حَدِيقَةٌ ← حَدَائِق

١ التمرين الأول:

ترجمه کنید، سپس «جمع‌های سالم و مکسر» و نیز «مثنی» را معلوم کنید.

١. هُوَلاءِ الطُّلابِ، فائِزونَ في مُسابَقَتَيْنِ: الحِفظِ وَ القِراءَةِ.

٢. هُوَلاءِ الطَّالِبَاتِ، ناجِحَاتٌ في مُسابَقَةِ حِفْظِ الْقُرْآنِ.

٣. في كُتُبِ الْقِصَصِ، عَبْرٌ لِلْأَطْفَالِ وَ الْكِبَارِ.

٤. أُولَئِكَ الرِّجَالُ، جالِسُونَ عَلَى الْكَرَاسِيِّ.

۲ التَّمَرِينُ الثَّانِي:

از کلمات زیر، در جای خالی کلمه مناسبی بنویسید؛ سپس جمله‌ها را ترجمه کنید.

(دو کلمه اضافه است). لَاعِبَةٌ - مَكْتَبَةٌ - نَافِذَةٌ - كُرْسِيٌّ - كَنْزٌ - وَرْدَةٌ

هَذَا، ذَهَبِيٌّ.

هَذِهِ، كَبِيرَةٌ.

هَذِهِ، جَمِيلَةٌ.

هَذِهِ، نَاجِحَةٌ.

۳ التَّمَرِينُ الثَّالِثُ:

در جای خالی گزینه مناسب بنویسید.

۱. هَاتَانِ الْبِنَتَانِ فِي الْمُسَابَقَةِ.
 ۲. تِلْكَ الْمَرْأَةُ عَلَى الْكُرْسِيِّ.
 ۳. زَهْرَاءُ وَ زَيْنَبُ وَ فَاطِمَةُ،
 ۴. عَبَّاسٌ وَ هَاشِمٌ وَ مَيْثَمٌ،
 ۵. أَوْلَادُكَ الْأَوْلَادُ، مُمْتَازُونَ.
 ۶. نَحْنُ الْمَدْرَسَةِ.
 ۷. أَنْتُمْ نَاجِحُونَ.
- فَايزَتَانِ ○ فَايزَانِ ○ جَالِسَةٌ ○ جَالِسٌ ○ وَاَقِفْتُ ○ وَاَقِفْ ○ مَسْرُورَانِ ○ مَسْرُورَوْنَ ○ لَاعِبَاتٌ ○ لَاعِبُونَ ○ طَالِبَاتٌ ○ طَالِبَةٌ ○ فَلَاحَاتٌ ○ فَلَاحُونَ

۱. «أَوْلَادُ» جمع «وَلَدٌ» است.

نَظَرَةٌ إِلَى أَسْمَاءِ الْإِشَارَةِ

نگاهی به درس اوّل تا پایان درس ششم - اسم مفرد، مثنی و جمع

عدد و جنس	نشانه	مثال
	ندارد	حَافِظ
	ة	حَافِظَة
 	انِ و -َينِ	حَافِظَانِ و حَافِظَيْنِ حَافِظَتَانِ و حَافِظَتَيْنِ

عدد و جنس	نشانه	مثال
	وَنَ وِیَنَ	حَافِظُونَ، حَافِظِیْنَ
	ات	حَافِظَات
	ندارد	حُفَظَاف

اسم اشاره

ذَلِكَ
آن

هَذَا
این

تِلْكَ
آن

هَذِهِ
این

أُولَئِكَ
آنها

هَٰذَانِ
این دو

هَاتَانِ
این دو

هَٰؤُلَاءِ
اینها

تمرین برای خانه

نام هر تصویر را مشخص کنید.

کُرسی ○ نافذۀ ○

صَعْب ○ دَهَب ○

حَجَر ○ خَشَب ○

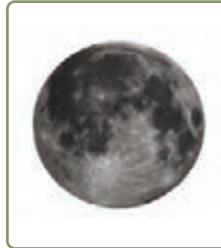
حَقِیْقَة ○ حَدِیْقَة ○

لَاعِب ○ جَالِس ○

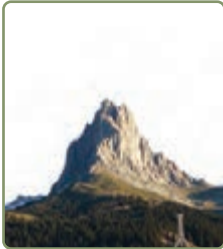
صَف ○ مَكْتَبَة ○

شَمْس ○ قَمَر ○

جَالِس ○ واقِف ○

نَهْر ○ جَبَل ○

طَبِیب ○ طَبِیْبَة ○

نَاطِقَة ○ لَاعِبَة ○

اِمْرَأَة ○ رَجُل ○

هُؤْلَاءِ ○ هَاتَانِ ○

هَذَا ○ هَذِهِ ○

کَنْز ○ دَهْر ○

طَالِب ○ فَلَاح ○

الدَّرْسُ السَّابِعُ (كلمه‌های پرسشی: هَلْ؟ أَمْ؟)

خَيْرُ الْكَلَامِ

هَلِ الْفُنْدُقُ بَعِيدٌ؟ لَا؛ الْفُنْدُقُ قَرِيبٌ. الْفُنْدُقُ هُنَاكَ.

آ	آیا	عمود	ستون
إِلَّا	به جز	عَنْب	انگور
أَنْتُمَا	شما (شما دوتن) «مَثْنِيْ مَذْكَر» و «مَثْنِيْ مَوْث»	فُنْدُق	هتل
بَائِع	فروشنده	قَرِيب	نزدیک
بُسْتَان	باغ	قَرْيَة	روستا
بَعِيد	دور	قَلِيل	کم
جَزَاء	پاداش	لِسَان	زبان
جُنْدِي	سرباز	مَدِيْنَة	شهر
رُبَّ	چه بسا	نِسْيَان	فراموشی
رُحْمَان	انار	هُنَا	اینجا
صَلَاة	نماز		

خَيْرُ الْكَلَامِ

١. هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ ﴿٦٠﴾ الرَّحْمَنُ

٢. اَلْمُؤْمِنُ قَلِيلٌ الْكَلَامُ كَثِيرُ الْعَمَلِ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

٣. رَبُّ كَلَامٍ جَوَابُهُ السُّكُوتُ. الْإِمَامُ عَلِيُّ ع

هَلْ؟ أ؟ (آيا) نَعَمْ (بله) - لا (نه)

هَلْ هَذِهِ شَجَرَةُ الرُّمَّانِ؟
نَعَمْ؛ هَذِهِ شَجَرَةُ الرُّمَّانِ.

أ هَذِهِ حَقِيْبَةُ الْمَدْرَسَةِ؟
لا؛ هَذِهِ حَقِيْبَةُ السَّفَرِ.

هَلْ هُنَا مَدِيْنَةٌ؟
لا؛ هُنَا قَرْيَةٌ.

أ هَذَا جُنْدِيٌّ؟
نَعَمْ؛ هَذَا جُنْدِيٌّ.

هَلِ الْفُنْدُقُ بَعِيدٌ؟
لا؛ الْفُنْدُقُ قَرِيبٌ.

«هَلْ» و «أَ» دو کلمهٔ پرسشی به معنای «آیا» هستند که در جوابِ آنها «نَعَمْ» یا «لا» می‌آید.

الْتَّمَارِين

۱ التَّمَرِينُ الْأَوَّلُ

با توجّه به تصویر به پرسش‌های زیر پاسخ کوتاه دهید (در یک کلمه).

۲. هَلْ هُنَا مَدِينَةُ شِيرَاز؟
.....

۱. هَلْ هَذِهِ شَجَرَةُ الْعِنَبِ؟
.....

۴. هَلْ هُوَ بَائِعُ الْحَقَائِبِ؟
.....

۳. هَلْ هُنَا بُسْتَانٌ؟
.....

٢ التَّامِرِينَ الثَّانِي:

ترجمه كنيد.

١. الْمَكْتَبَةُ بَعِيدَةٌ وَ الْمَدْرَسَةُ قَرِيبَةٌ.

٢. هَلْ هُنَا أَشْجَارُ الْعِنَبِ وَ الرُّمَّانِ؟ لَا. ←

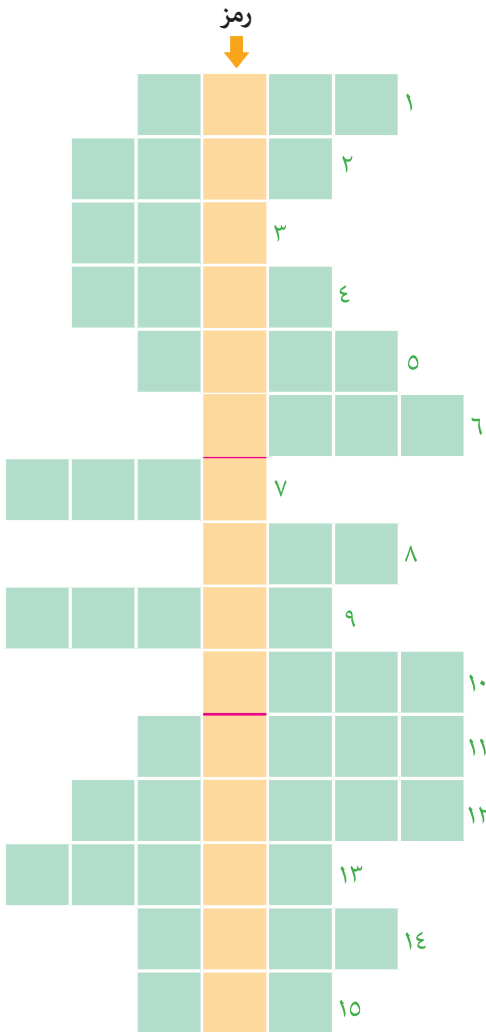
٣. هَلْ فِي هَذِهِ الْمَدِينَةِ فُنْدُقٌ؟ نَعَمْ.

٤. يَا وَلَدَانِ، أَ أَنْتُمَا حَاضِرَانِ؟ نَعَمْ، نَحْنُ حَاضِرَانِ.

۳ التَّمَرِينُ الثَّالِثُ:

با استفاده از کلمات زیر، جدول را کامل کنید و رمز را به دست بیاورید.
 غُرْفَة - لِسَان - کَلَام - يَوْم - صِحَّة - عَمُود - صَلَاة - طُلَّاب - قَرِيب - هُنَا -
 يَا وَلَدِي - بَعِيد - نِسْيَان - أَوْلَيْكَ - عَدَاوَة

رمز:

الدَّرْسُ الثَّامِنُ (كَلِمَةُ پُرسشی مَن)

كُنُوزُ الْحِكَمِ
مَنْ أَنْتَ؟ أَنَا سَمِيرٌ. / مَنْ أَنْتِ؟ أَنَا سَمِيرَةٌ.

خودرو	سَيَّارَة	خواهر	أُخْت
آقا، سَرَوَر سَيِّدَة: خانم	سَيِّد	برادر	أَخ (أَخُو)
		زمین	أَرْض
دارنده	صاحب	تو «مؤنث»	أَنْتِ
دوست «جمع: أَصْدِقَاء»	صَدِيق	تو «مذکر»	أَنْتَ
نویسنده	کاتب	شما «جمع مؤنث»	أَنْتُنَّ
برای	لِـ	همنشین بد سوء: بدی، بد	جَلِيسُ السَّوْءِ
بانوی مجاهد	مُجَاهِدَة	تلفن همراه	جَوَّال (أَلْهَاتِفُ الْجَوَّالِ)
چه کسی، چه کسانی؟ لِمَنْ: مالِ چه کسی؟ مالِ چه کسانی؟	مَنْ؟	راننده	سائق
تنهایی	وَحْدَة	آسمان «جمع: سَمَوات»	سَمَاء

كُنُوزُ الْحِكَمِ

١. اَلنَّظَافَةُ مِنَ الْإِيمَانِ، وَ الْإِيمَانُ وَ صَاحِبُهُ فِي الْجَنَّةِ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

٢. اَلْوَحْدَةُ خَيْرٌ مِنْ جَلِيسِ السَّوِّءِ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

٣. إِنَّ حُسْنَ الْعَهْدِ مِنَ الْإِيمَانِ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

لِمَنْ؟

مَنْ؟

مَنْ هِيَ؟
هِيَ عَالِمَةٌ إِيرَانِيَّةٌ ١.

مَنْ هُوَ؟
هُوَ مُحَمَّدُ بْنُ زَكَرِيَّا الرَّازِيُّ.

مَنْ هَذِهِ الْمَرْأَةُ؟
هِيَ مُجَاهِدَةٌ ٢.

مَنْ هَذَا الْعَالِمُ؟
هُوَ أَبُورِيحَانَ.

١. بانوی شیمی ایران دکتر افسانه صفوی.

٢. فرنگیس حیدرپور نماد پایداری بانوان ایرانی در دفاع مقدس که هنگام حمله رژیم بعث به ایران با دو تن از دشمنان با دست داشتن یک تیر مبارزه می‌کند و با شجاعتی فوق‌العاده آنان را شکست می‌دهد.

لِمَنْ تِلْكَ السَّيَّارَةُ؟
لِمُدِيرِ الْمَدْرَسَةِ.

لِمَنْ هَذِهِ الْحَقِيبَةُ؟
لِمَرْيَمَ.

مَنْ أَنْتِ؟
أَنَا مُدِيرَةُ الْمَكْتَبَةِ.

مَنْ أَنْتَ؟
أَنَا مُدِيرُ الْمَكْتَبَةِ.

«مَنْ» به معنای «چه کسی» و «چه کسانی» است؛ مثال:

- مَنْ أَسْتَاذُ اللُّغَةِ الْفَارْسِيَّةِ؟ - أَلْسَيِّدُ أَكْبَرِي.

- مَنْ أَسْتَاذَةُ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ؟ - أَلْسَيِّدَةُ شَفِيعِي.

١. الْتَمَرِينُ الْأَوَّلُ:

پاسخ هر پرسش کدام است؟

حکیم خِطام شِشاپُروی

سَيِّدَه اعظم حَسینی
نویسنده کتاب "دا"

٢. مَنْ هُوَ؟

☐ هُوَ شَاعِرٌ إِيرَانِيٌّ.

☐ نَعَمْ؛ هُوَ كَاتِبٌ.

١. مَنْ هَذِهِ الْمَرْأَةُ؟

☐ هُوَ كَاتِبٌ.

☐ هِيَ كَاتِبَةٌ.

مَرَقَدُ مَوْلَى

٤. لِمَنْ هَذَا الْمَرَقَدُ؟

☐ لِمَوْلَانَا جَلَالِ الدِّينِ.

☐ هَذَا جَلَالُ الدِّينِ.

٣. مَنْ هِيَ؟

☐ هِيَ لَاعِبَةٌ مُتَحَجِّبَةٌ.

☐ هِيَ جُنْدِيَّةٌ شُجَاعَةٌ.

٢ التَّمَرِينُ الثَّانِي:

ترجمه كنيد.

١. ﴿مَنْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ الرَّعْد: ١٦

٢. لِمَنْ ذَلِكَ الْجَوَالُ الْجَمِيلُ؟ - لِلسَّيِّدِ أَخْلَاقِي.

٣. مَنْ هَذِهِ ابْنَتُ الصَّغِيرَةِ؟ - هِيَ أُخْتُ سينا.

٤. مَنْ فِي الْغُرْفَةِ؟ - الضُّيُوفُ فِي الْغُرْفَةِ.

٥. مَنْ أَنْتَ يَا بَنَاتُ؟ - نَحْنُ طَالِبَاتُ هَذَا الصَّفِّ.

٣ التَّمَرِينُ الثَّالِثُ:

گزینۀ مناسب را انتخاب کنید.

١. مَنْ أَنْتِ يَا بِنْتُ؟ ○ أَنْتِ صَدِيقُ حَامِدٍ ○ أَنَا صَدِيقَةُ زَيْنَب

٢. لِمَنْ هَذَا الْقَلَمُ؟ ○ لَتِلْكَ الطَّالِبَةِ ○ الْقَلَمُ هُنَا ○

٣. مَنْ ذَلِكَ الرَّجُلُ؟ ○ هُوَ سَائِقُ السَّيَّارَةِ ○ أَنْتِ سَائِقَةُ السَّيَّارَةِ ○

٤. مَنْ تِلْكَ ابْنَتُ؟ ○ هِيَ أُخْتُ ثُرَيَّا ○ هُوَ أَخُو ثُرَيَّا ○

٥. أَنْتِ يَا وَلَدُ. ○ طَالِبٌ عَزِيزٌ ○ طَالِبَتَانِ عَزِيزَتَانِ ○

٤ التَّامِرِينَ الرَّابِعُ:

به پرسش‌های زیر، پاسخ کوتاه دهید. (در یک یا دو کلمه)

١. مَنْ مُدِيرُ الْمَدْرَسَةِ؟ (مَنْ مُدِيرَةُ الْمَدْرَسَةِ؟)

٢. هَلِ الْوَحْدَةُ خَيْرٌ مِنْ جَلِيسِ السَّوْءِ؟

٣. مَنْ أَنْتِ؟ (مَنْ أَنْتِ؟)

٤. مَنْ خَالِقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ؟

٥. مَنْ مُدَرِّسُ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ؟ (مَنْ مُدَرِّسَةُ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ؟)

تمرین برای خانه^۱

نام هر تصویر را مشخص کنید.

هُمَا ○ أَنْتُمَا ○

رَجُلَانِ ○ هَاتَانِ ○ رِجَال ○

هُذَانِ ○ هَاتَانِ ○

هُنَّ ○ أَنْتُنَّ ○

كِتَابُكَ ○ كِتَابُكِ ○

فَائِزَتَيْنِ ○ فَائِزَتَيْنِ ○

هِيَ ○ أَنْتِ ○

هَؤُلَاءِ ○ هَذِهِ ○

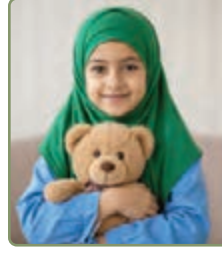
١- بخش «تمرین برای خانه» برای کار در کلاس نیست.

هُوَ هِيَ

سَائِقَة سَائِق

أَنْتِ أَنْتِ

أَخْتِ أَخ

أَنْتُنَّ أَنْتُمْ

حَقِيبَة حَقَائِب

فَلَّاحُونَ فَلَاحَات

ذَلِكَ تِلْكَ

هُمَا هُمْ

طَالِبَتَيْنِ طَالِبَيْنِ

هَذَانِ هَذَانِ

هُمْ هُنَّ

صَفُّكُنَّ صَفُّكُمْ

عُرْفَتُهُ عُرْفَتُهَا

لَاعِبَيْنِ لَاعِبَيْنِ

هُؤْلَاءِ أُولَئِكَ

الدَّرْسُ التَّاسِعُ (كلمة پرسشی ما)

كَنْزُ النَّصِيحَةِ

ما هَذَا؟ هَذَا بَيْتٌ خَشَبِيٌّ.

هَذَا بَيْتٌ خَشَبِيٌّ.

ما هَذَا؟

اَنْفَعُ	سودمندتر، سودمندترین	ما، ماذا؟	چه، چه چیز، چیست؟
بَيْت	خانه	مِنْصَدَة	میز
حَوْلَ	اطراف	ناس	مردم
دَوْران	چرخیدن	هَم	یَشان، - آنان «جمع مذکر»
رَخِيصَة	ارزان		اَنْفَعُهُمْ: سودمندترینشان
غَالِيَة	گران، ارزشمند	يَسار	چپ
فَاعِلُهُ	انجام دهنده‌اش	يَمِين	راست

كَنْزُ النَّصِيحَةِ

١. أَفْضَلُ النَّاسِ أَنْفَعُهُمْ لِلنَّاسِ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

٢. الْخَيْرُ كَثِيرٌ وَفَاعِلُهُ قَلِيلٌ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

٣. الْإِنْسَانُ عَبْدُ الْإِحْسَانِ. الْإِمَامُ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ

مَا؟

ما هَذِهِ؟
هَذِهِ هَدِيَّةٌ لِأُمِّي.

ما هَذَا؟
هَذَا مِفْتَاحُ بَيْتِكَ.

ما مَعْنَى هَذِهِ الْعَلَامَةِ؟
الدَّوْرَانُ إِلَى الْيَسَارِ مَمْنُوعٌ.

ما مَعْنَى هَذِهِ الْعَلَامَةِ؟
الدَّوْرَانُ إِلَى الْيَمِينِ مَمْنُوعٌ.

«ما» و «ماذا» برای پرسش از «چیستی» است؛ مثال:

مَا الْمُشْكِلُ؟ مَا اسْمُكَ؟ مَا الْخَبَرُ؟ ماذا هُنا؟

این جمله ها را ترجمه کنید.

مَا اللَّغَةُ الرَّسْمِيَّةُ فِي إِيران؟ - الْفَارْسِيَّةُ.

ماذا عَلَى الْمِنْصَدَةِ؟ - جَوَّالُ أُمِّي.

ما حَوَّلَ الْبَيْتِ؟ - عَمودٌ كَبِيرٌ.

الْتَّمَارِين

١. الْتَّمَارِينُ الْأَوَّلُ:

به پرسش های زیر، پاسخ کوتاه دهید. (در یک کلمه)

٢. ما تِلْكَ عَلَى الْجَبَلِ؟

١. ما ذَٰلِكَ؟

٤. ما هُذِهِ؟

٣. ما هُذَا؟

٢. التَّعْمِرينُ الثَّانِي:

ترجمه كنيد.

١. ما هاتانِ؟ - هاتانِ، هَدِيَّتَانِ غَالِيَتَانِ.

٢. ما هُذِهِ؟ - هُذِهِ، جَائِزَةٌ ذَهَبِيَّةٌ لِلْفَائِزِ الْأَوَّلِ.

٣. ماذا في تِلْكَ السَّيَّارَةِ الْكَبِيرَةِ؟ - حَقَائِبُ الْمُسَافِرِينَ.

٣ التَّمَرِينُ الثَّالِثُ:

متضادّ كلمات زیر کدام است؟

صَعْب - حُسْن - رَخِيصَة - كَثِير - جَالِس - جَمَاعَة - بَعِيد - يَمِين

قَرِيب ≠ قَلِيل ≠ وَحْدَة ≠ سَهْل ≠

وَاقِف ≠ سَوْء ≠ غَالِيَة ≠ يَسَار ≠

٤ التَّمَرِينُ الرَّابِعُ:

از میان کلمات زیر، معادل مؤنث هر کلمه را پیدا کنید و بنویسید.

الْبُنْت - الْبَنَات - الْمَرْأَة - النِّسَاء - هَذِهِ - أَنْتِ - هِيَ - الْأُخْت - هَاتَانِ - تِلْكَ

الرَّجُل:

الرِّجَال:

أَنْتَ:

ذَلِكَ:

الْأَخ:

الْوَلَد:

الْأَوْلَاد:

هَذَا:

هَذَانِ:

هُوَ:

الدَّرْسُ العَاشِرُ (كلمة پرسشی آئن)

الْحِكْمُ النَّافِعَةُ
أَيْنَ الْوَلَدُ الصَّغِيرُ؟ تَحْتَ الْمِنْضَةِ.

اَفْدَام	پاها «مفرد: قَدَم»	عَلَيْكَ بِـ	بر تو باد، بر تو لازم است، تو باید...
اَمَامَ	روبه‌رو	عُرَاب	کلاغ
اَيْنَ	کجا مِنْ اَيْنَ: اهلِ کجا، از کجا	فَوْقَ	بالا، روی
باب	در «جمع: اَبواب»	قَرِيبٌ مِنْ	نزدیک به
بَقَرَة	گاو ماده	قَمِيص	پیراهن
تَحْتَ	زیر	كُم	یتان، - شما «جمع مذکر»
جَنْبَ	کنار	كُما	یتان، - شما «مثنیٰ مذکر» و «مثنیٰ مؤنث»
خَلْفَ	پشت	كُنَّ	یتان، - شما «جمع مؤنث»
سِرْوَال	شلوار	مَعَ	با، همراه ...
سَفِيْنَة	کشتی	وَرَاءَ	پشت
عَلَى الْيَسَارِ	در سمت چپ	هُنَاكَ	آنجا
عَلَى الْيَمِينِ	در سمت راست	يَد	دست

الْحِكْمُ النَّافِعَةُ

١. حُسْنُ الْخُلُقِ نِصْفُ الدِّينِ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

٢. الْجَنَّةُ تَحْتَ أَقْدَامِ الْأَمَّهَاتِ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

٣. يَدُ اللَّهِ مَعَ الْجَمَاعَةِ. الْإِمَامُ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ

أَيْنَ؟

أَيْنَ السَّفِينَةُ؟
فِي الْخَلِيجِ الْفَارِسِيِّ.

أَيْنَ الْوَلَدُ؟
خَلْفَ الْبَابِ.

أَيْنَ الرَّجُلُ؟
أَمَامَ بَابِ الْبَيْتِ.

أَيْنَ الرَّجُلُ؟
تَحْتَ السَّيَّارَةِ.

أَيْنَ الْقَمِيصِ وَالسَّرْوَالِ؟
فِي الْحَقِيْبَةِ.

أَيْنَ الْبَيْتِ؟
فَوْقَ الشَّجَرَةِ.

أَيْنَ الطِّفْلِ؟
عِنْدَ أُمِّهِ.

أَيْنَ الرَّجُلِ؟
بَيْنَ السَّيَّارَتَيْنِ.

أَيْنَ الزَّرَاقَةُ؟
وَرَاءَ الشَّجَرَةِ.

۱. در پاسخ به «أَيْنَ» از چنین کلماتی استفاده می‌کنیم:

فَوْقَ، تَحْتَ، أَمَامَ، خَلْفَ (وَرَاءَ)، جَنْبَ، عِنْدَ، حَوْلَ، بَيْنَ، فِي، عَلَى، عَلَى الْيَمِينِ، عَلَى الْيَسَارِ، هُنَا، هُنَاكَ

۲. برای اینکه از کسی بپرسیم «شما اهل کجا هستید؟» از اصطلاح «مِنْ أَيْنَ؟» استفاده می‌کنیم:

مِنْ أَيْنَ أَنْتِ؟
- أَنَا مِنْ مِصر. (أَنَا مِصرِيَّةٌ.)

مِنْ أَيْنَ أَنْتَ؟
- أَنَا مِنْ مِصر. (أَنَا مِصرِيٌّ.)

اکنون به یکی از دو پرسش زیر پاسخ دهید.

- مِنْ أَيْنَ أَنْتَ؟

- مِنْ أَيْنَ أَنْتِ؟

۳. اصطلاح «عَلَيْكَ بِ» به معنای «بر تو لازم است»، «تو باید» و «پایبند باش به...» است؛ مثال: عَلَيْكَ بِالْخُرُوجِ = بر تو لازم است خارج شوی. تو باید خارج شوی.

ترجمه این جمله‌ها چیست؟

عَلَيْكَ بِالشُّكْرِ. عَلَيْكَ بِمُدَارَةِ النَّاسِ.

عَلَيْكَ بِالصَّبْرِ. عَلَيْكُمَا بِحُبِّ الْأَصْدِقَاءِ.

عَلَيْكُمْ بِالْإِحْسَانِ. عَلَيْكُمْ بِالْقُرْآنِ.

١ التَّمرينُ الأوَّلُ:

با توجَّه به تصویر به پرسش‌های زیر پاسخ کوتاه دهید.

أَيْنَ الْبَيْتَانِ؟

أَيْنَ الْبَقَرَةُ؟

٢ التَّمرينُ الثَّاني:

ترجمه کنید.

	١. أَيْنَ الْمَكْتَبَةُ؟	- عَلَى الْيَمِينِ.
	٢. أَيْنَ الْبُسْتَانُ؟	- عَلَى الْيَسَارِ.
	٣. مِنْ أَيْنَ أَنْتَ؟	- أَنَا مِنَ الْيَمَنِ.
	٤. أَيْنَ الْمِفْتَاحُ؟	- هُنَاكَ؛ عَلَى الْبَابِ.
	٥. أَيْنَ مَدِينَةُ بَدْرَةِ؟	- قَرِيْبَةً مِنْ إِيلَامِ.

٣ التَّمَرِينُ الثَّالِثُ:

با توجّه به تصویر، به پرسش‌ها پاسخ کوتاه دهید.

١. أَيْنَ الْبَقَرَةُ؟

٢. أَيْنَ الْمَرَأَةُ؟

٣. أَيْنَ الرَّجُلُ؟

٤. أَيْنَ الْجَوَالُ؟

٥. أَيْنَ الْوَلَدُ الْكَبِيرُ؟

٦. أَيْنَ الْوَلَدُ الصَّغِيرُ؟

٧. أَيْنَ الْبِنْتُ الْكَبِيرَةُ؟

٨. أَيْنَ الْبِنْتُ الصَّغِيرَةُ؟

٩. هَلْ هَذَا الرَّجُلُ جَالِسٌ؟

١٠. ماذا عَلَى هَذِهِ السَّيَّارَةِ؟

تمرین برای خانه

به پرسش‌های زیر، پاسخ کوتاه دهید.

أَيْنَ هَذَا الْغُرَابُ؟

- فَوْقَ الشَّجَرَةِ خَلْفَ الشَّجَرَةِ

أَيْنَ تِلْكَ الْبِنْتُ؟

- وَرَاءَ الشَّجَرَتَيْنِ بَيْنَ الشَّجَرَتَيْنِ

أَيْنَ هَذِهِ الْبَقَرَةُ؟

- تَحْتَ الشَّجَرَةِ عَلَى الشَّجَرَةِ

أَيْنَ هَذَا الْوَلَدُ؟

- جَنْبَ الشَّجَرَةِ عَلَى الشَّجَرَةِ

أَيْنَ الْفَلَّاحُ وَقَفَ؟

- خَلْفَ الشَّجَرَةِ أَمَامَ الشَّجَرَةِ

الدَّرْسُ الْحَادِي عَشَرَ (كَلِمَةُ پَرِشَشِي كَم)

حِكْمَتَانِ عَدَدِيَّتَانِ
كَم كُرْسِيَّاتٍ فِي الْغُرْفَةِ؟
خَمْسَةُ كُرَاسِي.

اِثْنَا عَشَرَ	دوازده	خَلَقَ	آفرید
اِثْنَانِ	دو	خَمْسَةَ	پنج
أَحَدَ عَشَرَ	یازده	سَبْعَةَ	هفت
أَرْبَعَةَ	چهار	سِتَّةَ	شش
أُسْبُوع	هفته	شَهْر	ماه «جمع: شُهور»
الَّذِي	کسی که، که	عَدَد	تعداد
الْمَرْحَلَةُ الْإِبْتِدَائِيَّةُ	دورهٔ ابتدایی	عَشْرَةَ	ده
أَلْوَان	رنگ ها «مفرد آن: لَوْن»	عَلِمَ	پرچم
بَحْر	دریا «جمع: بِحَار»	كَمْ؟	چند، چقدر؟
تِسْعَةَ	نه	مُصْحَف	قرآن
ثَلَاثَةَ	سه	نَار	آتش
ثَمَانِيَةَ	هشت	نَظَرَ	نگاه
جَوَاز (جَوَازُ السَّفَرِ)	گذرنامه	وَجَعَ	درد
		وَجْه	چهره

حِكْمَتَانِ عَدَدِيَّتَانِ

١. اَلنَّظَرُ فِي ثَلَاثَةِ أَشْيَاءَ، عِبَادَةٌ:

«اَلنَّظَرُ فِي الْمُصْحَفِ» وَ «اَلنَّظَرُ فِي وَجْهِ الْوَالِدَيْنِ» وَ «اَلنَّظَرُ فِي الْبَحْرِ».

٢. أَرْبَعَةٌ، قَلِيلُهَا كَثِيرٌ: «اَلْفَقْرُ وَ اَلْوَجْعُ وَ اَلْعِدَاوَةُ وَ اَلنَّارُ».

كَمْ؟

كَمْ جَوَالًا هُنَا؟
ثَلَاثَةٌ.

كَمْ يَوْمًا أَيَّامُ الْأُسْبُوعِ؟
سَبْعَةٌ.

كَمْ غَوَاصًا فِي هَذِهِ الصُّورَةِ؟
أَرْبَعَةٌ.

كَمْ لَاعِبًا فِي الصُّورَةِ؟
سِتَّةٌ.

كَمْ سِرْوَالًا هُنَا؟
ثَمَانِيَةٌ.

كَمْ عَدَدُ الْمَفَاتِيحِ؟
خَمْسَةٌ.

۱. عددهای اصلی:

۱. واحد ۲. اثنان ۳. ثلاثة ۴. أربعة ۵. خمسة ۶. ستة
۷. سبعة ۸. ثمانية ۹. تسعة ۱۰. عشرة ۱۱. أحد عشر ۱۲. اثناعشر

۲. کلمه پرسشی «کَمْ» به معنای «چند» است؛ مثال:

کَمْ جَوَازاً عَلَى الْمِنْصَدَةِ؟ - عَشْرَةٌ.

الْتِمَارِين

۱ التَّمَرِينُ الْأَوَّلُ:

گزینۀ درست کدام است؟

۱. کَمْ أُسْبُوعاً فِي الشَّهْرِ؟ ○ عَشْرَةٌ ○ أَرْبَعَةٌ
۲. کَمْ صَفّاً فِي الْمَرْحَلَةِ الْإِبْتِدَائِيَّةِ؟ ○ سِتَّةٌ ○ اِثْنَانِ

۲ التَّمَرِينُ الثَّانِي:

ترجمه کنید.

۱. ﴿هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ﴾ هود: ۷

۲. ﴿إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَاعَشَرَ شَهْرًا﴾ التَّوْبَةِ: ۳۶

۳. کَمْ يَوْمًا أَنْتَ فِي السَّفَرِ؟ - تَقْرِيباً تِسْعَةً أَيَّامٍ.

نَظَرَةٌ إِلَى أَسْمَاءِ الْإِسْتِفْهَامِ^۱

نگاهی به درس هفتم تا پایان درس یازدهم

مثال

کلمه پرسشی

هَلْ هَذَا جُنْدِيٌّ؟ (أَهَذَا جُنْدِيٌّ؟) - نَعَمْ؛ هَذَا جُنْدِيٌّ.

أ، هَلْ: آيا

مثال

کلمه پرسشی

مَنْ هُوَ؟ - هُوَ مُدِيرُ الْمَدْرَسَةِ.

مَنْ: چه کسی، کیست، چه کسانی

۱. أَسْمَاءُ الْإِسْتِفْهَامِ: کلمه های پرسشی

مثال

کلمه پرسشی

لِمَنْ هَذِهِ الْحَقِيْبَةُ؟ - هَذِهِ الْحَقِيْبَةُ، لِصَدِيقَتِي.

لِمَنْ: مالِ چه کسی

مثال

کلمه پرسشی

ما هَذَا؟ - ذَلِكَ قَلَمٌ.

ما، ماذا: چیست، چه چیزی

مثال

كلمة پرسشی

مِنْ أَيْنَ أَنْتَ؟ - مِنْ هَمْدَانِ.

أَيْنَ: كجا

مثال

كلمة پرسشی

كَمْ طَالِباً فِي الصَّفِّ؟ - عَشْرَةٌ.

كَمْ: چند

كَمْ عَدَدُ أَلْوَانِ عَلَمِ الْجُمْهُورِيَّةِ الْإِسْلَامِيَّةِ الْإِيرَانِيَّةِ؟

ثَلَاثَةُ أَلْوَانٍ.

تمرین برای خانه

به پرسش‌های زیر، پاسخ کوتاه دهید.

۱. کَمَ قَلَمًا هُنَا؟
☐ اِثْنَا عَشَرَ قَلَمًا. ☐ قَلَمُكَ هُنَاكَ.
۲. أَيْنَ مَدِينَةُ بَابِلَسَر؟
☐ إِنَّهَا جَمِيلَةٌ. ☐ فِي شَمَالِ إِيرَانَ.
۳. مِنْ أَيْنَ هَذَا الْوَلَدُ؟
☐ مِنْ قَرْيَةِ بِطْرُود. ☐ هُوَ فِي الْبَيْتِ.
۴. أَ هَذِهِ شَجَرَةُ الْعِنَبِ؟
☐ لَا؛ هَذِهِ شَجَرَةُ الْعِنَبِ. ☐ نَعَمْ؛ هَذِهِ شَجَرَةُ الْعِنَبِ.
۵. مَا اسْمُكَ؟
☐ اسْمُكَ بَرْوِين. ☐ اسْمِي بَرْوِين.
۶. مَاذَا فِي يَدِكَ؟
☐ جَوَالِي فِي يَدِي. ☐ جَوَالُكَ فِي يَدِكَ.
۷. مَنْ أَنْتَ؟
☐ أَنَا حَمِيدَةٌ. ☐ أَنَا حَمِيدٌ.
۸. لِمَنْ هَذَا الْكِتَابُ؟
☐ هَذَا الْكِتَابُ لِي. ☐ هَذَا كِتَابُ.
۹. هَلْ هِيَ أُخْتُكَ؟
☐ لَا؛ هِيَ أُخْتِي. ☐ نَعَمْ؛ إِنَّهَا أُخْتِي.
۱۰. كَيْفَ حَالُكَ؟
☐ أَنَا بِخَيْرٍ. ☐ أَنْتَ بِخَيْرٍ.

الدَّرْسُ الثَّانِي عَشَرَ (ضمير)

حِوَارٌ بَيْنَ وَلَدَيْنِ
- صَبَاحَ الْخَيْرِ. - صَبَاحَ النُّورِ.

اُسْرَة	خانواده	كِ	كِت، - تو حَالِك: حالت، حالِ تو (برای مؤنث)
أَنَا بِخَيْرٍ	خوبم	مَعَ السَّلَامَةِ	به سلامت
حوار	گفت وگو	نَا	يَمَان، - ما فُنْدُقْنَا: هتلِمان، هتلِ ما
صَبَاحَ الْخَيْرِ، صَبَاحَ النُّورِ	صبح به خیر	هُمَا	يَشَان، - آنها، - آن دو وَجْهُهُمَا: صورتشان

جَوَّازٌ بَيْنَ وَلَدَيْنِ

سَمِير:

- أَهلاً وَ سَهلاً بِكُمْ؛ صَبَاحَ الْخَيْرِ.

- كَيْفَ حَالُكَ؟

- أَنَا بِخَيْرٍ؛ مِنْ أَيْنَ أَنْتَ؟

- أَنَا مِنَ الْعِرَاقِ؛ هَلْ أَنْتَ مِنْ مَشْهَد؟

- وَ أَنَا مِنَ الْبَصْرَةِ.

- اِسْمِي سَمِيرٌ وَ مَا اِسْمُكَ؟

- أَيْنَ أُسْرَتُكَ؟

حَمِيد:

- صَبَاحَ النُّورِ.

- أَنَا بِخَيْرٍ وَ كَيْفَ أَنْتَ؟

- أَنَا مِنْ إِيْرَانِ وَ مِنْ أَيْنَ أَنْتَ؟

- لَا؛ أَنَا مِنْ أَهْوَازِ.

- مَا اِسْمُكَ؟

- اِسْمِي حَمِيدٌ.

- هُمْ جَالِسُونَ هُنَاكَ.

۱ التَّمَرِينُ الْأَوَّلُ:

به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

۱. كَيْفَ حَالُكَ؟ (كَيْفَ حَالُكَ؟)
۲. مِنْ أَيْنَ أَنْتَ؟ (مِنْ أَيْنَ أَنْتَ؟)
۳. مَا اسْمُكَ؟ (مَا اسْمُكَ؟)
۴. أَيْنَ بَيْتُكَ؟ (أَيْنَ بَيْتُكَ؟)

۲ التَّمَرِينُ الثَّانِي: کدام کلمه از نظر معنا با سه کلمه دیگر «ناهماهنگ» است؟

۱	أَبُو	أُمُّ	أَخُو	أَمَامَ
۲	شَهْر	سَنَة	بَحْر	يَوْم
۳	أَنَا	أَنْتَ	هَلْ	هُوَ
۴	نَحْنُ	خَلَقَ	أَنْتُمْ	هُمْ
۵	أُسْرَة	كَيْفَ	أَيْنَ	كَمْ
۶	لَكَ	وَ	هَا	نَا
۷	سِتَّة	تَمَانِيَة	أُسْبُوع	عَشْرَة
۸	وَجْه	شَمْس	قَمَر	سَمَاء
۹	ذَلِكَ	ثَلَاثَة	هَذِهِ	تِلْكَ
۱۰	هَذَانِ	هَاتَانِ	هُؤُلَاءِ	إِلَى

نَظَرَةٌ إِلَى الضَّمَائِرِ^۱

نگاهی به درس اول تا پایان درس دوازدهم

ضمیرهای مُنْفَصِل				
فارسی				عربی
من	أَنَا	أَنَا فَائِزٌ.	أَنَا	أَنَا فَائِزَةٌ.
تو	أَنْتَ (مفرد مذکر)	أَنْتَ نَاجِحٌ.	أَنْتِ (مفرد مؤنث)	أَنْتِ نَاجِحَةٌ.
او	هُوَ (مفرد مذکر)	هُوَ جَمِيلٌ.	هِيَ (مفرد مؤنث)	هِيَ جَمِيلَةٌ.
ما	نَحْنُ	نَحْنُ وَاقِفُونَ.	نَحْنُ	نَحْنُ وَاقِفَاتٌ.
شما	أَنْتُمْ (جمع مذکر)	أَنْتُمْ مَسْرُورُونَ.	أَنْتُنَّ (جمع مؤنث)	أَنْتُنَّ مَسْرُورَاتٌ.
ایشان (آن‌ها)	هُمْ (جمع مذکر)	هُمْ جَالِسُونَ.	هُنَّ (جمع مؤنث)	هُنَّ جَالِسَاتٌ.

۱. قابل توجه دانش‌آموزان:

مطالب این بخش، جدید نیست. شما قبلاً معنای این ضمیرها را آموخته‌اید. اکنون در این بخش، آن‌ها را در دسته‌بندی مرتب مشاهده می‌کنید. در منزل مطالعه کنید؛ سپس در کلاس درس، صرفاً رفع اشکال کنید.

ضمیرهای متصل				فارسی
عربی				
ي بَيْتِي				مَ، - من
كَ (مفرد مؤنث) بَيْتُكَ		كَ (مفرد مذکر) بَيْتُكَ		تَ، - تو
ها (مفرد مؤنث) بَيْتُهَا		هُ (مفرد مذکر) بَيْتُهُ		شَ، - او
نا بَيْتُنَا				ما، - ما
كُما (مثنیٰ مؤنث) بَيْتُكُما	كُما (مثنیٰ مذکر) بَيْتُكُما	كُنَّ (جمع مؤنث) بَيْتُكُنَّ	كُم (جمع مذکر) بَيْتُكُم	تان، - شما
هُما، - هِما (مثنیٰ مؤنث) بَيْتُهُما	هُما، - هِما (مثنیٰ مذکر) بَيْتُهُما	هُنَّ، - هِنَّ (جمع مؤنث) بَيْتُهُنَّ	هُم، - هِم (جمع مذکر) بَيْتُهُم	شان، - ایشان (- آن‌ها)

ضمير							
ترجمه فارسی	متصل		ترجمه فارسی	منفصل			
	مؤنث	مذكر		مؤنث	مذكر		
شَ، - او شان، - ایشان (- آن دو) شان، - ایشان (- آن ها)	ها هُما هُنَّ	هُ هُما هُم	او ایشان (آن دو) ایشان (آن ها)	هِيَ هُما هُنَّ	هُوَ هُما هُم	مفرد مثنی' جمع	تو
تَ، - تو تان، - شما (دو نفر) تان، - شما (چند نفر)	كِ كُما كُنَّ	كَ كُما كُم	تو شما (دو نفر) شما (چند نفر)	أَنْتِ أَنْتُما أَنْتُنَّ	أَنْتِ أَنْتُما أَنْتُم	مفرد مثنی' جمع	او
مَ، - من مان، - ما	ي نا		من ما	أَنَا نَحْنُ		متکلم وحده متکلم مع الغير	

تمرین برای خانه^۱

در جای خالی با توجه به ترجمه فارسی، ضمیر مناسب بنویسید.

۱. مَا اسْمُ ؟ - اسمی نورا. [نامت چیست؟ - نامم نورا است.] ك كِ
۲. هَذَا نَاصِرٌ. ناچِج. [این ناصر است. او موفق است.] هُوَ هِيَ
۳. عِيسَى وَ مُوسَى. [ایشان عیسی و موسی هستند.] هُم هُمَا
۴. يَا بَنَاتِ، أَيْنَ صَفٌّ [ای دخترها، کلاستان کجاست؟] كُمْ كُنَّ
۵. طَالِبَانِ مُؤَدِّبَانِ. [شما دو دانش‌آموز با ادبید.] أَنْتُمْ أَنْتُمَا
۶. فِي الصَّفِّ الْأَوَّلِ. [من در کلاسِ اوّل هستم.] أَنَا هُوَ
۷. أُمّهَاتٌ صَابِرَاتٌ. [ایشان مادرانی بُردبارند.] أَنْتُنَّ هُنَّ
۸. لَاعِبَةٌ فَائِزَةٌ. [تو بازیکنی برنده‌ای.] أَنْتَ أَنْتِ
۹. مَدْرَسَتٌ جَمِيلَةٌ. [مدرسه‌ام زیباست.] هِيَ هِيَ
۱۰. عَلَيْهِ بِالْخُرُوجِ. [باید بیرون بروی.] كَ نَا
۱۱. مِنْ إِيْرَانِ. [ما اهلِ ایرانیم.] هُمَا نَحْنُ
۱۲. عَلَيْهِ بِالصَّبْرِ. [باید صبر کنید.] هَا كُمْ

۱. بخش «تمرین برای خانه» برای کار در کلاس نیست.

فعل ماضی

قَرَأْتُ

كَتَبَ

سَمِعْتُ

رَفَعَ

صَبَرْتُ

حَزَنْتُ

عَرَفْتُ

جَلَسَ

لَعِبُوا

عَلِمْنَ

وَقَفْنَا

صَعِدْنَا

وَصَلَا

فَرِحْنَ

أَكَلْنَا

نَظَرْنَا

این صفحه برای آموزش نیست؛ هدف این است که دانش آموز بداند از این صفحه به بعد با چنین فعل‌هایی آشنا خواهد شد.

الدَّرْسُ الثَّالِثَ عَشَرَ (فعل ماضٍ: فَعَلْتُ، فَعَلْتَ، فَعَلَتْ)

(فِي السُّوقِ)

سوق	بازار	اَخَذَ اَخَذَ بِ...	گرفت، برداشت بُرد
شُكْرًا جَزِيلًا	بسیار متشکرم	اِشْتَرَى	خرید اِشْتَرَيْتُ: خریدم اِشْتَرَيْتَ: خریدی «مؤنث» اِشْتَرَيْتَ: خریدی «مذکر»
عَبَاءَة	چادر	اَكَلَ	خورد اَكَلْتُ: خوردم اَكَلْتُ: خوردی «مؤنث» اَكَلْتُ: خوردی «مذکر»
عَلَم	پرچم	أَمَّ	یا
غَسَلَ	شُست	بَقِيَ	ماند بَقِيْتُ: ماندی
فُسْتَان	پیراهن زنانه	تَفَّاح، تَفَّاحَة	سیب
فِي أَمَانِ اللَّهِ	خدا حافظ	ذَكَرَ	یاد کرد
قَرَأَ	خواند	ذَهَبَ	رفت
كَانَ	بود	رِسَالَة	نامه
كَتَبَ	نوشت	رَفَعَ	بالا بُرد
لَا فَرْقَ	هیچ فرقی نیست	سَعَرَ	قیمت
مَعَ السَّلَامَة	به سلامت		
مَلَابِس	لباس‌ها		
وَحَدَكِ	تو به تنهایی «مؤنث»		

فِي السُّوقِ

- أَأَيْنَ ذَهَبْتَ يَا أُمَّ حَمِيدٍ؟
- هَلِ اشْتَرَيْتِ شَيْئًا؟
- أَ ذَهَبْتُ وَحْدَكَ؟
- كَيْفَ كَانَ سِعْرُ الْمَلَابِسِ؛ رَخِيصًا أَمْ غَالِيًا؟
- مَاذَا اشْتَرَيْتِ؟
- هَدَايَا جَمِيلَةً!
- فِي أَمَانِ اللَّهِ.
- ذَهَبْتُ إِلَى سَوْقِ النَّجَفِ.
- نَعَمْ؛ اشْتَرَيْتُ مَلَابِسَ نِسَائِيَّةً.
- لَا؛ ذَهَبْتُ مَعَ صَدِيقَاتِي.
- مِثْلَ إِيرَانَ؛ لَا فَرْقَ.
- فُسْتَانًا وَ عِبَاءَةً.
- شُكْرًا جَزِيلًا؛ مَعَ السَّلَامَةِ.

فعل ماضی بر زمان گذشته دلالت دارد؛ مانند: «رَفَعْتُ: دَهَبْتُ».
از درس سیزدهم تا پایان درس هفدهم با فعل ماضی آشنا می‌شوید.
به جمله‌های فارسی و عربی زیر دقت کنید.

من انجام دادم.	اول شخص مفرد	أَنَا فَعَلْتُ. (متکلم وحده)	
تو انجام دادی.	دوم شخص مفرد	أَنْتَ فَعَلْتَ. (مفرد مذکر مخاطب)	
		أَنْتِ فَعَلْتِ. (مفرد مؤنث مخاطب)	

أَنَا رَفَعْتُ عَلَمَ إِيْرَانِ.

أَنَا كَتَبْتُ رِسَالَةً لِصَدِيقِي.

أَنْتِ قَرَأْتِ كِتَابًا عِلْمِيًّا.

أَنْتَ أَخَذْتَ كِتَابًا مُفِيدًا.

ماذا أَكَلْتُ؟
أَكَلْتُ رُمَانَةً.^٢

ماذا أَكَلْتُ؟
أَكَلْتُ تَفَاحَةً.^١

ماذا قَرَأْتُ؟
قَرَأْتُ سُورَةً.

ماذا قَرَأْتُ؟
قَرَأْتُ قِصَّةً.

ماذا اشْتَرَيْتُ؟
اشْتَرَيْتُ قَلَمًا.

ماذا اشْتَرَيْتُ؟
اشْتَرَيْتُ كِتَابًا.

الْتَّمَارِين

١ التَّمَرِينُ الْأَوَّلُ:

جمله‌های زیر را ترجمه کنید؛ سپس زیر فعل‌های ماضی خط بکشید.

١. أَیُّهَا الْمُسَافِرُ، أَ ذَهَبْتَ إِلَى الْفُنْدُقِ؟ - لَا؛ ذَهَبْتُ إِلَى السُّوقِ.

٢. مِنْ أَيْنَ أَخَذْتَ قَمِيصَكَ؟ - أَخَذْتُهُ مِنْ هُنَاكَ.

٣. مَاذَا غَسَلْتَ؟ - غَسَلْتُ وَجْهِي وَ يَدَيَّ لِلْوُضوءِ.

٤. مَاذَا اشْتَرَيْتَ؟ - اشْتَرَيْتُ فُسْتَانًا وَ عَبَاءَةً.

٢ التَّمَرِينُ الثَّانِي:

گزینه درست را انتخاب کنید.

١. كَمْ تُفَاحَةً أَكَلْتَ؟ تُفَاحَتَيْنِ. ☐ أَكَلْتُ ☐ أَكَلْتُ

٢. أَأَنْتَ هَدَيْتَكَ؟ ☐ أَخَذْتُ ☐ أَخَذْتُ

٣. أَنْتَ صَدِيقَتَكَ. ☐ ذَكَرْتُ ☐ ذَكَرْتُ

٤. أَأَنْتَ الْعَلَمَ؟ ☐ رَفَعْتُ ☐ رَفَعْتُ

٥. أَنَا مَلَابِسِي. ☐ غَسَلْتُ ☐ غَسَلْتُ

الدَّرْسُ الرَّابِعُ عَشَرَ (فعل ماضى: فَعَلَ، فَعَلَتْ)

الْجُمْلَةُ الذَّهَبِيَّةُ

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ : الْمُسْلِمُ مَنْ سَلِمَ النَّاسُ مِنْ لِسَانِهِ وَ يَدِهِ.

الْمُسْلِمُ مَنْ سَلِمَ النَّاسُ
مِنْ لِسَانِهِ وَ يَدِهِ.

بَحَث عَنْ	دنبال ... گشت	قَرَبَ مِنْ	نزدیک شد به
ثُمَّ	سپس	لَعَبَ	بازی کرد
رَجَعَ	برگشت	مَنْ	هرکس، کسی که چه کسی؟
سَأَلَتْهُ	از او پرسید	وَاجِبَ	تکلیف
سَلِمَ	سالم ماند	وَجَدَ	پیدا کرد
طَرَقَ	کوبید	وَصَلَ	رسید
فَتَحَ	باز کرد فَتَحَتْ: باز کرد «مؤنث»		

الْجُمْلَةُ الدَّهْيِيَّةُ

لَعِبَ يَاسِرٌ مَعَ أَصْدِقَائِهِ فِي الْمَدْرَسَةِ.

رَجَعَ يَاسِرٌ إِلَى الْبَيْتِ بَعْدَ الظُّهْرِ.

هُوَ طَرَقَ بَابَ الْمَنْزِلِ.

سَمِعَتْ أُمُّهُ صَوْتَ الْبَابِ ثُمَّ ذَهَبَتْ وَفَتَحَتْ^١

الْبَابَ وَسَأَلَتْهُ:

الْأُمُّ: كَيْفَ حَالُكَ؟

الْوَلَدُ: أَنَا بِخَيْرٍ.

الْأُمُّ: مَا وَاجِبُكَ؟

يَاسِرٌ: حَفِظْتُ هَذِهِ الْجُمْلَةَ الدَّهْيِيَّةَ.

«الْمُسْلِمُ، مَنْ سَلِمَ النَّاسُ مِنْ لِسَانِهِ وَيَدِهِ»^٢

١. فَتَحَتْ + الْبَابَ = فَتَحَتْ الْبَابَ

به دلیل اینکه تلفظ دو حرف ساکن در کنار هم، در زبان عربی دشوار است؛ لذا حرف ساکن اول، کسره گرفته است.

٢. مسلمان کسی است که مردم از زبانش و دستش سالم بمانند (در امان باشند).

هَذِهِ اللَّاعِبَةُ رَفَعَتْ عَلَمَ إِيْرَانِ.

هَذَا الْوَلَدُ أَخَذَ كِتَابًا مِنَ الْمَكْتَبَةِ.

به جمله‌های عربی و فارسی زیر دقت کنید.

سوم شخص مفرد او انجام داد.		هُوَ فَعَلَ. (مفرد مذکر غایب)	
		هِيَ فَعَلَتْ. (مفرد مؤنث غایب)	

التمارين

التمرين الأول:

كلمات مترادف و متضاد را معلوم کنید.

أَفْضَلُ خَيْرُ	تَحْتَ فَوْقَ	بَعِيدُ قَرِيبُ
خَلْفَ وَرَاءَ	رَخِيصَةً غَالِيَةً	دَهَبَ رَجَعَ

التمرين الثاني:

در هر مجموعه، کلمه ناهماهنگ کدام است؟

۱. عَلمٌ ○ أختٌ ○ أخٌ ○ أمٌ
۲. يدٌ ○ حَجَرٌ ○ وَجْهٌ ○ لِسَانٌ
۳. قَمِيصٌ ○ فُسْتَانٌ ○ جَوَالٌ ○ سِرْوَالٌ
۴. سَلِمٌ ○ نَافِذَةٌ ○ بَابٌ ○ عُرْفَةٌ
۵. طَرَقَ ○ دَخَلَ ○ فَتَحَ ○ سَعَرَ
۶. نَمَّ ○ أَنَا ○ هِيَ ○ هُوَ

التمرين الثالث:

بخوانید و ترجمه کنید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ ۖ الْإِنْعَامُ: ۱

هِيَ وَصَلَتْ إِلَى بَيْتِهَا.

هُوَ بَحَثَ عَنِ الْكُتُبِ.

أَنَا سَأَلْتُ مُدَرِّسِي.

أَنَا قَرَبْتُ مِنَ الْقَرْيَةِ.

تمرین برای خانه در جای خالی، فعل ماضی مناسب بنویسید.

○ هُوَ النَّافِذَةَ.	○ فَتَحَ	○ فَتَحَتْ
○ هِيَ أُمِّهَا.	○ سَأَلَ	○ سَأَلَتْ
○ أَنَا إِلَى هُنَاكَ.	○ وَصَلْتُ	○ وَصَلْتُ
○ أَنْتَ الْبَابِ.	○ طَرَقْتُ	○ طَرَقْتُ
○ أَنْتِ وَحْدَكَ.	○ خَرَجْتُ	○ خَرَجْتُ
○ عَلَيَّ الْعِلْمَ.	○ رَفَعْتُ	○ رَفَعَ
○ لَيْلَى شَيْئًا.	○ وَجَدْتُ	○ وَجَدْتُ
○ أَ وَاجِبِكَ؟	○ كَتَبْتُ	○ كَتَبْتُ
○ إِنِّي وَحْدِي.	○ ذَهَبَ	○ ذَهَبْتُ
○ أَنَّهُ جَائِزَةً؟	○ أَخَذْتُ	○ أَخَذَ

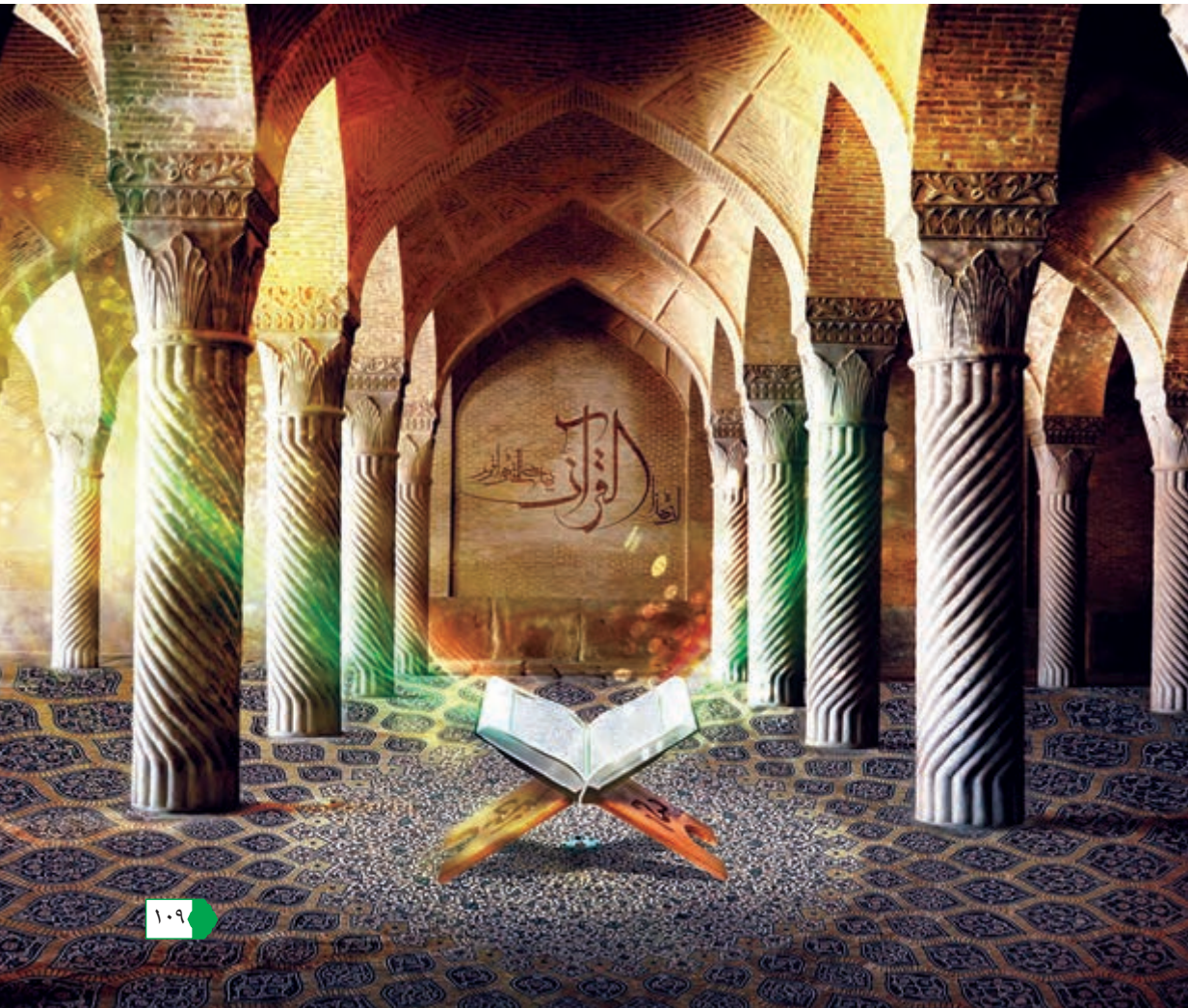

الدَّرْسُ الْخَامِسُ عَشَرَ (فعل ماضٍ: فَعَلْنَا)

فِي الْحُدُودِ

عَمَّرْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ ۝ الرَّومُ: ٥٨

عَرَفَ	شناخت، دانست	آلِهَة	خدایان «مفرد: إله»
عَفَوًا	بخشید	إِلَى الْإِلْقَاءِ	به امید دیدار
عَمِلَ	کار کرد، انجام داد	بارِد	سرد
فَاكِهَة	میوه «جمع: فَوَاكِه»	جَدّ	پدر بزرگ
فَرِحَ	خوشحال شد	جَدَّة	مادر بزرگ
قَطَعَ	بُرید قَطَعْنَا: بُریدیم	جَلَسَ	نشست جَلَسْنَا: نشستیم
لَبَسَ	پوشید	جَوّ	هوا
نَسِيَ	فراموش کرد	حُدود	مرزها
نَصَرَ	یاری کرد	حَزَنَ	غمگین شد
وَالِد	پدر	حَفِظَ	حفظ کرد. حَفِظَكُمُ اللَّهُ: خدا شما را حفظ کند.
وَالِدَة	مادر	شَعَرَ بِـ	احساس ... کرد
وَقَعَ	افتاد	صَعِدَ	بالا رفت
وَقَفَ	ایستاد	صَنَعَ	ساخت
		ضَرَبَ	زد ضَرَبْنَا: زدیم
		عَبَرَ	عبور کرد

فِي الْحُدُودِ الْإِيرَانِيَّةِ (در مرز ایران)

مُحْسِن:

عَلَيْكَ السَّلَامُ. مَنْ أَنْتِ؟
 عَفْوَاً؛ مَا عَرَفْتُ صَوْتَكَ. كَيْفَ حَالُكَ؟
 كُلُّنَا بِخَيْرٍ.
 وَصَلْنَا إِلَى الْحُدُودِ؛ فِي مَدِينَةِ مِهْرَان.
 هُمَا جَالِسَانِ عَلَى الْكُرْسِيِّ.
 نَعَمْ؛ الْحَمْدُ لِلَّهِ.
 الْجَوُّ بَارِدٌ قَلِيلاً.
 لَبِسْنَا مَلَابِسَ مُنَاسِبَةً.
 شُكْرًا جَزِيلاً. إِلَى اللِّقَاءِ.

الْجَدَّةُ:

أَلُو. السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا عَزِيزِي.
 كَيْفَ مَا عَرَفْتُ جَدَّتَكَ؟!
 أَنَا بِخَيْرٍ وَ كَيْفَ حَالُكُمْ؟
 أَيْنَ أَنْتُمْ الْآنَ؟
 أَيْنَ الْوَالِدُ وَالْوَالِدَةُ؟
 هَلْ هُمَا بِخَيْرٍ؟
 كَيْفَ الْجَوُّ هُنَاكَ؟
 مَاذَا لَبِسْتَ يَا عَزِيزِي؟
 مَاذَا لَبَسَ أَبُوكَ وَ لَبِسَتْ أُمُّكَ؟
 حَفِظَ اللَّهُمَّ اللَّهُ! مَعَ السَّلَامَةِ.

نَحْنُ جَلَسْنَا فِي الْمَكْتَبَةِ.

نَحْنُ كَتَبْنَا واجِبَاتِنَا.

به جمله عربی و فارسی زیر دقت کنید.

ما انجام دادیم.	اول شخص جمع	نَحْنُ فَعَلْنَا. (متکلم مع الغير)	
-----------------	-------------	---------------------------------------	--

جمله «نَحْنُ فَعَلْنَا» برای مثنی و جمع و برای مذکر و مؤنث به یک شکل به کار می‌رود.

فعل ماضی با حرف «ما» منفی می‌شود؛ مانند:

جَلَسْنَا: نشستیم ما جَلَسْنَا: ننشستیم.

التمرين

١ التمرين الأول:

ترجمه كنيد.

١. ﴿...صَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ﴾ الروم: ٥٨

٢. ﴿أَأَنْتَ فَعَلْتَ هَذَا بِالْهَيْتِنَا يَا إِبْرَاهِيمُ﴾ الأنبياء: ٦٢

٣. ﴿صَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ﴾ يس: ٧٨

٤. قَالَ الطِّفْلُ: «أَنَا مَا حَزَنْتُ».

٥. نَحْنُ مَا عَبَرْنَا الْحُدُودَ.

٢ التمرين الثاني:

کلمات مرتبط در ردیف «الف» و «ب» را به هم وصل کنید.

الف	الْفُسْتَانُ - الْعِلْمُ - الدُّنْيَا - الصَّلَاةُ - النِّسْيَانُ - السُّؤَالُ
ب	مَرْعَةُ الْآخِرَةِ - كَنْزٌ - مِنْ مَلَابِسِ النِّسَاءِ - آفَةُ الْعِلْمِ - مِفْتَاحُ الْعِلْمِ - عَمُودُ الدِّينِ

با توجّه به تصویر، هر جمله را ترجمه کنید.

أَنْتَ نَصَرْتَهُ. لِأَنَّكَ شَرِيفٌ.

أَنَا حَزَنْتُ قَلِيلًا.

أَنْتِ لَبِسْتِ عِبَاءَةً جَمِيلَةً.

هُوَ وَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ.

هِيَ نَسِيَتْ شَيْئًا.

نَحْنُ وَقَفْنَا لِأَخْذِ الْجَوَائِزِ.

نَحْنُ شَعَرْنَا بِالْفَخْرِ.

نَحْنُ فَرَحْنَا كَثِيرًا.

نَحْنُ عَبَرْنَا الْجَبَلَ.

نَحْنُ قَطَعْنَا الْخَشَبَ.

تمرین برای خانه

در جای خالی، فعل ماضی مناسب بنویسید.

.....

.....

.....

.....

جَلَسَ. ضَرَبَ. صَنَعَ. حَزَنَ

.....

.....

.....

.....

فَرِحَتْ. وَصَلَتْ. عَمِلَتْ. بَحَثَتْ

.....

.....

.....

.....

أَخَذَ. أَكَلَ. قَطَعَ. غَسَلَ

.....

.....

.....

.....

لَعِبَتْ. صَعِدَتْ. نَسِيتُ. وَقَفْتُ

الدَّرْسُ السَّادِسَ عَشَرَ (فعل ماضى: فَعَلْتُمْ، فَعَلْتَنَ، فَعَلْتُمَا)

الْأُسْرَةُ النَّاجِحَةُ

﴿فِيهِمَا فَاكِهَةٌ وَنَخْلٌ وَرُمَّانٌ﴾ الرَّحْمَنُ: ٦٨

جمع کرد	جَمَعَ	خواهران «جمعِ أُخت»	أَخَوَات
جَمَعْتُما: جمع کردید «مثنی»		دو برادر	أَخَوَانِ
گرم ≠ بارِد	حَارَّ	برادران «جمعِ أَخ»	إِخْوَة
همسر	زَوْجَة	بزرگ‌تر، بزرگ‌ترین	أَكْبَر
اجازه داد به	سَمَحَ لـ	ای «برای مذکر»	أَيُّهَا
کمک	مُسَاعَدَة	ای «برای مؤنث»	أَيَّتْهَا
		به‌وسیله، با	بِـ
پُر از	مَمْلُوءٌ بِـ	شروع کرد به	بَدَأَ بِـ

أَأَنْتُمْ بَدَأْتُمْ بِالْمُسَابَقَةِ؟

أَنْتُمْ عَرَفْتُمْ جَوَابَ سُؤَالِي.

أَأَنْتُمْ جَمَعْتُمْ كُتُبَ الْمَكْتَبَةِ؟

أَأَنْتَنْ سَمِعْتَنْ كَلَامِي بِدَقَّةٍ؟

الأسرة الناجحة

السيد زارعي فلاح و زوجته فلاحه.
هما ساكنان مع أولادهما في قرية.
عارف أكبر من الأخوين و سميته أكبر من الأختين.
هم أسرة ناجحة.
بيتهم نظيف و بستانهم مملوء بأشجار البرتقال و العنب و الرمان و التفاح.
حوار بين الوالد و الأولاد

الوالد: أين ذهبْتَ يا عارف؟
عارف: إلى بيت الجد و الجدّة مع

صادق و حامد.

الوالد: كيف رجعتُما يا صادق و يا حامد؟
الأخوان: بالسّيّارة.

الوالد: لماذا ذهبْتُم أيّها الأولاد؟
الإخوة: لمُساعدة جدنا.

حوارُ بَيْنَ الوالِدَةِ وَ البَنَاتِ

الْوَالِدَةُ: أَيْنَ ذَهَبْتَ يَا سُمَيَّةُ؟

سُمَيَّةُ: إِلَى بَيْتِ الْجَدِّ وَالْجَدَّةِ مَعَ شَيْمَاءَ وَ نَرْجِسَ.

الْوَالِدَةُ: كَيْفَ رَجَعْتُمَا يَا شَيْمَاءَ وَ يَا نَرْجِسُ؟

الأُخْتَانِ: بِالسَّيَّارَةِ.

الْوَالِدَةُ: لِمَاذَا ذَهَبْتُنَّ أَيُّهَا الْبَنَاتُ؟

الأَخَوَاتُ: لِمُسَاعَدَةِ جَدَّتِنَا.

به مقایسه جمله‌های عربی و فارسی زیر دقت کنید.

شما انجام دادید.	دوم شخص جمع	جمع مذکر مخاطب	أَنْتُمْ فَعَلْتُمْ.	
		جمع مؤنث مخاطب	أَنْتُنَّ فَعَلْتُنَّ.	
		مثنیٰ مذکر مخاطب	أَنْتُمَا فَعَلْتُمَا.	
		مثنیٰ مؤنث مخاطب	أَنْتُمَا فَعَلْتُمَا.	

١ الْتَمَرِينُ الْأَوَّلُ:

با توجّه به متن درس، جمله‌های صحیح و غلط را معلوم کنید.

صحيح غلط

١. عَدَدُ الْأَوْلَادِ وَالْبَنَاتِ خَمْسَةٌ. ☐ صحيح ☐ غلط
٢. أَلَسَيِّدُ زَارِعِي مُدَرِّسُ الْعُلُومِ. ☐ صحيح ☐ غلط
٣. أَشْجَارُ الرُّمَّانِ فِي بُسْتَانِ السَّيِّدِ زَارِعِي. ☐ صحيح ☐ غلط
٤. كَانَ الْحَوَارُ الْأَوَّلُ بَيْنَ الْوَالِدَةِ وَالْبَنَاتِ. ☐ صحيح ☐ غلط
٥. كَانَ هَدَفُ الْأَوْلَادِ وَالْبَنَاتِ مُسَاعَدَةَ الْجَدِّ وَالْجَدَّةِ. ☐ صحيح ☐ غلط

٢ الْتَمَرِينُ الثَّانِي:

جمله‌های زیر را ترجمه کنید، سپس زیر فعل‌های ماضی خط بکشید.

١. يَا بَنْتَانِ، كَيْفَ قَرَأْتُمَا دَرَسَكُمَا؟

٢. يَا أَسْتَاذُ، هَلْ سَمَحْتَ لِي بِالْكَلَامِ؟

٣. أَيُّهَا السَّيِّدَاتُ، أَسَمِعْتُنَّ صَوْتَ أَطْفَالِكُنَّ؟

٤. أَيُّهَا الطُّلَّابُ، لِمَاذَا فَتَحْتُمُ أَبْوَابَ الصُّفُوفِ؟ - لِأَنَّ الْجَوَّ حَارٌّ.

٣ التَّامِرِينَ الثَّالِثُ:

ترجمه كنيد.

قَرَأْتُمْ: خواندید	هُوَ مَا قَرَأَ:
بَدَأْتُ: شروع کردم	أَنْتُنَّ بَدَأْتُنَّ:
سَمِعْنَا: شنیدیم	أَنْتُمَا سَمِعْتُمَا:
وَصَلْتُمْ: رسیدید	أَنْتُمْ مَا وَصَلْتُمْ:
سَمَحَ: اجازه داد	أَنْتُنَّ سَمَحْتُنَّ:
قَطَعْتُ: بریدی	أَنْتُمَا مَا قَطَعْتُمَا:

٤ التَّامِرِينَ الرَّابِعُ:

گزینۀ مناسب را انتخاب کنید.

١. الْمُعَلِّمَةُ لي بِالْخُرُوجِ مِنَ الصَّفِّ. ○ سَمَحَ ○ سَمَحَتْ
٢. أَنَا وَ صَدِيقِي فِي الْمُسَابَقَةِ. ○ نَجَحْتُ ○ نَجَحْنَا
٣. آيَتُهَا الْأَخْتَانِ، أَمْ مَا بِالِافْتِخَارِ؟ ○ شَعَرْتُمَا ○ شَعَرْتُمَ
٤. هُوَ مِنْ نَجَاحِ صَدِيقِهِ. ○ فَرِحَ ○ فَرِحَتْ
٥. آيَتُهَا الْأَصْدِقَاءُ، مَاذَا ؟ ○ صَنَعْتُمَ ○ صَنَعْتُنَّ
٦. قَالَتْ أُمُّ حَمِيدٍ: أَنَا ○ مُنْتَظِرٌ ○ مُنْتَظِرَةٌ

﴿يَا مَنْ فِي الْبَحَارِ عَجَائِبُ﴾ از دعای جوشن کبیر

دانست	عَلِمَ	تبسم کردن	ابْتَسَمَ
عَلِمَ أَنْ: دانست که		لبخند زدن	بِابْتِسَامٍ
		با لبخند	
زشت	قَبِيحٌ	نزدیک‌تر، نزدیک‌ترین	أَقْرَبُ
انداخت	قَذَفَ	آمد	جَاءَ
قَذَفُوهَا: او را انداختند		جاؤا: آمدند	
«قَذَفُوا + ها»		غمگین	حَزِينٌ
راهپیمایی	مَسِيرَةٌ	ترسید	خَافَ
نگاه کرد	نَظَرَ	ترسیده، ترسان	خَائِفٌ
نَظَرْنَ: نگاه کردند			
تنها	وَحِيدٌ	خسته نباشید	سَاعِدَكُمُ اللَّهُ
فرار کرد	هَرَبَ	ماهی «جمع: أَسْمَاكُ»	سَمَكٌ
وجود دارد	يُوجَدُ	سَمَكَةٌ: ماهی	
		تور	شَبَكَةٌ
		شَبَكَةٌ كَبِيرَةٌ: توری بزرگ	

زِينَةُ الْبَاطِنِ

كَانَتْ فِي بَحْرِ كَبِيرٍ سَمَكَةٌ قَبِيحَةٌ وَ كَانَتْ الْأَسْمَاكُ خَائِفَاتٍ مِنْهَا.
هِيَ ذَهَبَتْ إِلَى سَمَكَتَيْنِ؛ السَّمَكَتَانِ خَافَتَا وَ هَرَبَتَا.
هِيَ كَانَتْ وَحِيدَةً دَائِمًا.
فِي يَوْمٍ مِنَ الْأَيَّامِ، خَمْسَةٌ مِنَ الصَّيَّادِينَ جَاؤُوا.
فَقَذَفُوا شَبَكَةً كَبِيرَةً فِي الْبَحْرِ.
الْأَسْمَاكُ وَقَعْنَ فِي الشَّبَكَةِ.

ما جاء أَحَدٌ لِلْمُسَاعَدَةِ.

السَّمَكَةُ الْقَبِيحَةُ سَمِعَتْ أَصْوَاتَ الْأَسْمَاكِ.

فَنَظَرَتْ إِلَى الشَّبَكَةِ فَحَزِنَتْ وَ ذَهَبَتْ لِنَجَاةِ الْأَسْمَاكِ.

قَطَعَتْ شَبَكَةَ الصَّيَّادِينَ بِسُرْعَةٍ.

الْأَسْمَاكِ خَرَجْنَ وَ هَرَبْنَ جَمِيعاً.

فَوَقَعَتِ السَّمَكَةُ الْقَبِيحَةُ فِي

الشَّبَكَةِ وَ الصَّيَّادُونَ أَخَذُوهَا.

كَانَتْ الْأَسْمَاكِ حَزِينَاتٍ؛

لَأَنَّ السَّمَكَةَ الْقَبِيحَةَ وَقَعَتْ فِي الشَّبَكَةِ لِنَجَاتِهِنَّ.

الْأَسْمَاكِ نَظَرْنَ إِلَى سَفِينَةِ الصَّيَّادِينَ.

هُم أَخَذُوا السَّمَكَةَ وَلَكِنَّهُمْ قَذَفُوهَا فِي الْمَاءِ؛

لَأَنَّهَا كَانَتْ قَبِيحَةً جِدًّا فَخَافُوا مِنْهَا.

الْأَسْمَاكِ فَرَحْنَ لِنَجَاتِهَا وَ نَظَرْنَ إِلَيْهَا بِإِتِسَامٍ

وَ عَلِمْنَ أَنَّ جَمَالَ الْبَاطِنِ أَفْضَلُ مِنْ جَمَالِ الظَّاهِرِ.

قَالَ الْإِمَامُ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ: «زِينَةُ الْبَاطِنِ خَيْرٌ مِنْ زِينَةِ الظَّاهِرِ».

هُنَّ نَظَرْنَ.

هُمْ لَعِبُوا.

هُمَا كَتَبَتَا.

هُمَا وَقَفَا.

به جمله‌های عربی و فارسی زیر دقت کنید.

ایشان انجام دادند.	سوم شخص جمع	جمع مذکر غایب	هُم فَعَلُوا	
		جمع مؤنث غایب	هُنَّ فَعَلْنَ	
		مثنیٰ مذکر غایب	هُمَا فَعَلَا	
		مثنیٰ مؤنث غایب	هُمَا فَعَلَتَا	

١ التمرين الأول:

با توجه به متن درس، کدام جمله صحیح و کدام غلط است؟

صحيح غلط

١. كَانَتْ السَّمَكَةُ الْقَبِيحَةُ صَغِيرَةً.

٢. كَانَتْ تِلْكَ السَّمَكَةُ الْقَبِيحَةُ وَحِيدَةً.

٣. السَّمَكَةُ الْقَبِيحَةُ ذَهَبَتْ لِنَجَاةِ الْأَسْمَاكِ.

٤. الصَّيَّادُونَ مَا خَافُوا مِنَ السَّمَكَةِ الْقَبِيحَةِ.

٢ التمرين الثاني:

با توجه به متن درس، به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

١. كَمْ صَيَّادًا كَانَ فِي السَّفِينَةِ؟

٢. مَنْ قَذَفَ الشَّبَكَةَ فِي الْمَاءِ؟

٣. أَيْنَ وَقَعَتِ السَّمَكَةُ الْقَبِيحَةُ؟

٤. هَلْ زِينَةُ الظَّاهِرِ خَيْرٌ مِنْ زِينَةِ الْبَاطِنِ؟

الأربعينيات

حوار في مسيرة الأربعين الحسيني
طريق كربلاء

الزائر العراقي: - أهلاً وسهلاً بكم.

الزائر الإيراني: - شكراً جزيلاً. ساعدكم الله!

أي طريق أقرب إلى كربلاء؟

الزائر العراقي: - ذلك الطريق أقرب.

الزائر الإيراني: - هل يوجد موكب قريب من هنا؟

الزائر العراقي: - نعم، هناك موكب.

١. موكب: ايستگاه خدمات رسانی رایگان به زائران، مانند اسکان، پذیرایی و...

١ التمرين الأول:

با توجه به متن درس، کدام جمله صحیح و کدام غلط است؟

غلط	صحیح	
☐	☐	١. قَالَ الزَّائِرُ الْعِرَاقِيَّ «أَهْلًا وَ سَهْلًا».
☐	☐	٢. كَانَ الْحَوَارُ فِي أَحَدِ الْفَنَادِقِ.
☐	☐	٣. مَدِينَةُ كَرْبَلَاءِ فِي سُوْرِيَا.
☐	☐	٤. كَانَ فِي الْحَوَارِ زَائِرَانِ.
☐	☐	٥. مَا كَانَ مَوْكِبٌ قَرِيبًا.

٢ التمرين الثاني:

در هر مجموعه، کلمه خواسته شده را مشخص کنید.

١. جمع مذکر سالم:	☐ بَسَاتِين	☐ زَائِرِينَ	☐ يَاسْمِينَ	☐ حَزِينَ
٢. جمع مؤنث سالم:	☐ أَوْقَات	☐ أَصْوَات	☐ حَزِينَات	☐ أَيْيَات
٣. جمع مکسر:	☐ فُسْتَان	☐ حَدِيقَتَانِ	☐ حَقِيبَةٌ	☐ أَعْرَاء
٤. مفرد مذکر:	☐ سَعْر	☐ سَمَكَةٌ	☐ صَدِيقَةٌ	☐ حَدِيقَةٌ
٥. مفرد مؤنث:	☐ خَائِف	☐ أَقْرَب	☐ حَجَر	☐ مَسِيرَةٌ
٦. مثنی مذکر:	☐ عُدْوَان	☐ بُسْتَان	☐ فَلَاحَانِ	☐ نِسْيَان
٧. مثنی مؤنث:	☐ أُخْتَيْنِ	☐ لِسَان	☐ مَوَاعِظ	☐ يَمِين

۳ التَّمْرِينُ الثَّالِثُ:

جمله‌های زیر را به فارسی ترجمه کنید، سپس زیر فعل‌ها خط بکشید.

۱. أَأَنْتَنْ عَرَفْتَنْ أَوْلِيكَ الْبَنَاتِ؟
۲. أَنَا فَرِحْتُ مِنْ نَجَاحِ أَصْدِقَائِي.
۳. هُنَّ نَظَرْنَ إِلَى اللَّوْحَةِ الْجَمِيلَةِ.
۴. هِيَ مَا ذَهَبَتْ إِلَى بَيْتِ جَدَّتِهَا.
۵. أَنْتُمْ صَنَعْتُمْ كُرْسِيِّنِ خَشَبَيْنِ.
۶. أَنْتَ قَذَفْتَ شَبَكَةً لِيَصِيدَ الْأَسْمَاكِ.
۷. أَلَجَوُّ بَارِدٌ، فَلَبِسْنَا مَلَابِسَ مُنَاسِبَةً.

۴ التَّمْرِينُ الرَّابِعُ:

پاسخ درست را مشخص کنید.

۱. مَكَانٌ لِلْمُسَافِرِينَ: مَكْتَبَةٌ ● مَسِيرَةٌ ● مَدِينَةٌ ● فُنْدُقٌ ●
۲. قِيمَتُهُ غَالِيَةٌ جِدًّا: ذَهَبٌ ● خَشَبٌ ● عِلْمٌ ● عِنَبٌ ●
۳. مَوْجُودٌ فِي الْبَحْرِ: بُسْتَانٌ ● مِفْتَاحٌ ● بَقْرَةٌ ● سَمَكَةٌ ●
۴. مَكَانُهُ فِي السَّمَاءِ: قَمَرٌ ● عِلْمٌ ● جَبَلٌ ● عُرْفَةٌ ●
۵. مُتَضَادٌّ «قَبِيحٌ»: قَصِيرٌ ● جَمِيلٌ ● صَعْبٌ ● قَمِيصٌ ●
۶. إِسْمٌ لِلْوَلَدِ: زَيْنَبٌ ● نَرَجِسٌ ● نَوْرًا ● عَلِيٌّ ●
۷. أَبُو الْوَالِدَةِ: جَدَّةٌ ● جَدٌّ ● أُمٌّ ● وَالِدٌ ●

در جای خالی ضمیر مناسب بنویسید.

١. فَاطِمَةُ وَ سُمَيَّةٌ وَ رُقَيَّةٌ هُنَاكَ. جَالِسَاتٌ. هُنَّ هِيَ
٢. سَجَادٌ وَ جَوَادٌ وَ مَهْدِيُّ هُنَا. واقِفُونَ. هُنَّ هُمْ
٣. يوسُفُ وَ يونسُ أَخَوَانِ. في مَدْرَسَتِنَا. هُوَ هُمَا
٤. أَنَا وَ مَجِيدٌ فِي الصَّفِّ الْأَوَّلِ. قَوِيَّانِ. نَحْنُ أَنَا
٥. حَلِيمَةُ وَ خَدِيجَةُ أُخْتَانِ. في قَرَيْتِنَا. هُمَا أَنَا
٦. يَا مَحْمُودَ، أَبَيْتُ قَرِيبٌ مِنْ هُنَا؟ لَكَ لَكَ
٧. يَا مَنْصُورَةَ، أ فَائِزَةٌ فِي الْمُسَابَقَةِ؟ أَنْتِ أَنْتِ
٨. تِلْكَ مُعَلِّمَتِي. بَحَثْتُ عِنْد كَثِيرًا. هَا هُمَا
٩. ذَلِكَ أُسْتَاذِي. رَأَيْتُ فِي الشَّارِعِ. هُ هَا
١٠. أَيُّهَا الرِّجَالُ، هَلْ حَاضِرُونَ؟ أَنْتَ أَنْتُمْ
١١. يَا سَمِينَ أُخْتِي. بِنْتُ صَادِقَةٍ. هِيَ هُوَ
١٢. أَيُّهَا النِّسَاءُ، هَلْ نَاجِحَاتٌ؟ أَنْتِ أَنْتُنَّ
١٣. هَاشِمٌ صَدِيقِي. فِي صَفْنَا. هِيَ هُوَ
١٤. أَغْرَازِي، إِلَى أَيْنَ وَصَلْتُمْ؟ هُمْ أَنْتُمْ

در هر مجموعه کدام گزینه از نظر معنا با بقیه «ناهماهنگ» است؟

۱. سَمَكَة بَقَرَة غُرَاب فِيل فَتَحَ
۲. خَائِف رُمَان عِنَب تَفَاح بُرْتُقَال
۳. أَبُو أُمُّ شَبَكَة جَدَّ جَدَة
۴. نَافِذَة عَمُود بَاب ثَمَّ غُرْفَة
۵. شَمْس قَبِيح قَمَر سَمَاء أَرْض
۶. حَارَّ جُنْدِيَّ فَلَاح مُدَرِّس طَبِيب
۷. وَلَد بِنْت بَيْت رَجُل اِمْرَأَة
۸. ذَهَبَ سَمِعَ قَرَبَ بَدَأَ نَحْنُ
۹. كَيْفَ نار لِمَاذَا أَيْنَ مَنْ
۱۰. جَوَال سِرْوَال عَبَاءَة قَمِيص فُسْتَان
۱۱. هُوَ هِيَ هُمَا هُنَّ هَلْ
۱۲. تَحَتَّ جَنَبَ خَلَفَ سَهْل عِنْدَ
۱۳. سِتَّةَ اِثْنَانِ أَرْبَعَة عَشْرَة وَرْدَة
۱۴. مَدِينَة قَرْيَة لُغَة نَهْر بَحْر
۱۵. لِسَان يَوْم قَدَم وَجْه يَد
۱۶. عَلَيْكَ ذَلِكَ تِلْكَ هَذَا هَذِهِ
۱۷. إِلَّا هَؤُلَاءِ أُولَئِكَ هَؤُانِ هَاتَانِ
۱۸. بُسْتَان دَوْرَان صَدِيقَان إِيْمَان إِحْسَان
۱۹. سَنَة شَهْر يَوْم وَقْتُ صَلَاة
۲۰. وَالِد وَالِدَة أَخ حَوْل أُخْتُ

دوره (لِلْمُطَالَعَةِ)

نَظَرَةٌ إِلَى الْفِعْلِ الْمَاضِي وَ الضَّمَائِرِ

نَظَرَةٌ إِلَى الْفِعْلِ الْمَاضِي وَ الصَّمَائِرِ*

فارسی	عربی	
من تکلیفم را نوشتم.	أَنَا كَتَبْتُ وَاجِبِي. (متکلم وحده)	
تو تکلیفت را نوشتی.	أَنْتَ كَتَبْتَ وَاجِبَكَ. (مفرد مذکر مخاطب)	
	أَنْتِ كَتَبْتِ وَاجِبِكِ. (مفرد مؤنث مخاطب)	
او تکلیفش را نوشت.	هُوَ كَتَبَ وَاجِبَهُ. (مفرد مذکر غایب)	
	هِيَ كَتَبَتْ وَاجِبَهَا. (مفرد مؤنث غایب)	

* قابل توجه دانش آموزان:

این بخش از کتاب، دورهٔ آموخته‌های شما در کتاب درسی عربی در ضمیر و فعل ماضی در طول سال تحصیلی است و برای تدریس در کلاس نیست؛ هرچند اگر دبیر شما وقت کافی داشته باشد، می‌تواند آن را در کلاس کار کند. شما باید در خانه وقت بگذارید و این ضمیرها و فعل‌ها را حفظ کنید.

فارسی	عربی	
ما تکلیفمان را نوشتیم.	نَحْنُ كَتَبْنَا وَاجِبَنَا. (متكلم مع الغير)	
شما تکلیفتان را نوشتید.	أَنْتُمْ كَتَبْتُمْ وَاجِبَكُمْ. (جمع مذکر مخاطب) أَنْتُنَّ كَتَبْتُنَّ وَاجِبَكُنَّ. (جمع مؤنث مخاطب) أَنْتُمَا كَتَبْتُمَا وَاجِبَكُمَا. (مثنیٰ مذکر مخاطب و) (مثنیٰ مؤنث مخاطب)	
ایشان تکلیفشان را نوشتند.	هُمْ كَتَبُوا وَاجِبَهُمْ. (جمع مذکر غایب) هُنَّ كَتَبْنَ وَاجِبَهُنَّ. (جمع مؤنث غایب) هُمَا كَتَبَا وَاجِبَهُمَا. (مثنیٰ مذکر غایب) هُمَا كَتَبَتَا وَاجِبَهُمَا. (مثنیٰ مؤنث غایب)	

ترجمه فارسی	فعل ماضی		صیغه	
	مؤنث	مذکر		
انجام داد	فَعَلْتُ	فَعَلَ	مفرد	فَعِلَ
انجام دادند	فَعَلْتَا	فَعَلَا	مثنیٰ	
	فَعَلْنَ	فَعَلُوا	جمع	
انجام دادی	فَعَلْتِ	فَعَلْتَ	مفرد	فَعِلْتُمْ
انجام دادید	فَعَلْتُمَا	فَعَلْتُمَا	مثنیٰ	
	فَعَلْتُنَّ	فَعَلْتُمْ	جمع	
انجام دادم	فَعَلْتُ		متکلم وحده	
انجام دادیم	فَعَلْنَا		متکلم مع الغير	

۱. التَّمْرِينُ الْأَوَّلُ:

برای موارد خواسته شده، ضمیر مناسب را مشخص کنید.

هَؤُلَاءِ الرِّجَالُ	هُم	هُنَّ
هَذَا الرَّجُلُ	هُوَ	أَنْتِ
أُولَئِكَ الْبَنَاتُ	هُمَا	هُنَّ
يَا وَلَدَانِ	هُمَا	أَنْتُمَا
أَيَّتِهِنَّ النِّسَاءُ	أَنْتُنَّ	هُنَّ
يَا بَنَاتِ	هُمَا	أَنْتُمَا
تِلْكَ الْمَرْأَةُ	هِيَ	أَنْتِ
يَا بِنْتُ	هِيَ	أَنْتِ
أَيُّهَا الرِّجَالُ	هُم	أَنْتُمْ
يَا وَلَدُ	هُوَ	أَنْتِ

در نقطه چین، شناسه های مناسب بگذارید.

(تَ ، تِ ، ثَ ، ثُ ، اَ ، تا ، وَا ، نَ ، ثُما ، ثُمَ ، تُنَّ ، نا)

١. أَنْتِ صَنَعْتَ حَقِيقَةً.

٢. أَنَا ذَهَبْتُ إِلَى الْمَسِيرَةِ.

٣. هِيَ سَلِمَتْ مِنَ الْخَطَرِ.

٤. هُمْ سَمَحُوا لِي بِالْكَلَامِ.

٥. أَأَنْتُمَا كَتَبْتُمْ وَاجِبَاتِكُمَا؟

٦. نَحْنُ قَبْلَ هَدِيَّتِهِ أَمْسٍ.

٧. أَأَنْتِ مَا حَصَدْتَ الْمَحْصُولَ؟

٨. هُنَّ بَحَثْنَ عَنِ اللَّوْنِ الْأَصْفَرِ.

٩. أَنْتُنَّ مَا رَجَعْتُمْ مِنَ الْبُسْتَانِ.

١٠. أَنْتُمْ مَا صَعِدْتُمْ ذَلِكَ الْجَبَلَ الْأَخْضَرَ.

١١. هُذَانِ وَلَدَانِ. هُمَا رَفَعَا الْعَلَمَ الْأَحْمَرَ.

١٢. هَاتَانِ بِنَتَانِ. هُمَا ذَهَبَا عِنْدَ مُعَلِّمَتِهِمَا.

نام هر تصویر را در جای خالی بنویسید. (یک کلمه اضافه است).

.....

.....

.....

.....

فُنْدُق، عَمود، قَوَاكِه، قُسْتان، رِسالَة

.....

.....

.....

مَلایِس، حَقِیْبَة، نار، ذَهَب

.....

.....

.....

.....

قَمِیص، بَحْر، باب، سَیَّارَة، نافِذَة

.....

.....

.....

.....

أَسْمَاك، تُفَاحات، كُرْسِی، مِفْتَاح، شَبَكَة

وَصَلْنَا إِلَى نِهَآيَةِ السَّنَةِ؛ فِي أَمَانِ اللَّهِ؛
حَفِظَكُمُ اللَّهُ؛ مَعَ السَّلَامَةِ؛
وَ إِلَى اللِّقَاءِ فِي الصَّفِّ الثَّامِنِ.

سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی جهت ایفای نقش خطیر خود در اجرای سند تحوّل بنیادین در آموزش و پرورش و برنامه درسی ملی جمهوری اسلامی ایران، مشارکت معلمان را به‌عنوان یک سیاست اجرایی مهم دنبال می‌کند. برای تحقق این امر، در اقدامی نوآورانه سامانه تعاملی بر خط اعتبارسنجی کتاب‌های درسی راه‌اندازی شد، تا با دریافت نظرات معلمان درباره کتاب‌های درسی نونگاشت، کتاب‌های درسی را با کمترین اشکال به دانش‌آموزان و معلمان ارجمند تقدیم نماید. در انجام مطلوب این فرایند، همکاران گروه‌های آموزشی، دبیرخانه راهبری دروس و مدیریت محترم پروژه آقای محسن باهو نقش سازنده‌ای را بر عهده داشتند. ضمن ارج نهادن به تلاش تمامی این همکاران، اسامی دبیرانی که در این زمینه تلاش کرده‌اند و با ارائه نظرات خود سازمان را در بهبود محتوای این کتاب یاری کرده‌اند، به شرح زیر اعلام می‌شود:

اسامی دبیران شرکت‌کننده در اعتبارسنجی کتاب عربی، زبان قرآن - پایه هفتم - کد ۷۰۹

ردیف	نام و نام خانوادگی	استان محل خدمت
۱	پروانه حق‌شناس	گلستان
۲	عبدالرضا سبحانیان	گلستان
۳	عذرا مرادی	البرز
۴	عصمت فیروزی	چهارمحال و بختیاری
۵	عذرا جمیری	آذربایجان شرقی
۶	محمد مهدی خسروی عیلکی	خراسان جنوبی
۷	ام‌البنین میرزایی	خراسان جنوبی
۸	قاسم عیباوی	قزوین
۹	مهدی جابری حق	آذربایجان شرقی
۱۰	فاطمه هادی‌ها	قزوین
۱۱	زهره مظفری	مازندران
۱۲	معصومه خادمی	هرمزگان
۱۳	زینب صادقی	هرمزگان
۱۴	معصومه حسن‌زاده	تهران
۱۵	مهدی همتی	قم